

ရှေ့နှစ်ဆီ-ရှိုရိင်

ရှင်မွေးလွန်နိး-မင်းနန္ဒာ ခေတ်ဗြဟ္မာ

အခန်း (၁)

ဇာတ်အုပ်-လေးချိုး

ဝေသာဆာ ပွင့်ရွာတို့ရယ်က၊ ဗေဒနာကာဖြင့်မှာ
 တချို့ပေပေ၊ ငွေမာလာတို့ပါသလိုပါ။ အခွင့်သာ
 လိုထင်ခြာခြာဝေ၊ (အော်) ပွင့် မာလာ တို့ မှာ ဖြင့်၊
 (အိုကွယ်) ဆင့်ကာ ပွင့်ပါဆွဲပြာ ဝါ နေ၊ (ထွ)
 တော အစာထိ ထပ် ရယ်က၊ လောကဓနိကအလယ်
 မတော့၊ မပြောတတ်သူယ်အမြင်ဆန်းပါကိ၊ ခင်တန်း
 မှာ လျှိုမြောင်နှောဆွဲ၊ ကမ်းအဆိုင်ဆိုင် စမ်းအိုင်
 ကံလဲပေါ်တယ်၊ (ကွယ်) တောဝန်ဗွေ၊ ဝါးထပ်ပင်
 ချောင်းထွေများသမို၊ ထားသမင်၊ ကြောင်၊ ဆင်၊ ကျား၊
 တွေ့၊ သောင်ပြင် များ မှာ တော့ ငှက် ငယ် တတွေ၊
 ကြက်တသွယ်စာစာကာတွေကွဲဆင်းကာနား (အော်)
 ဇရက်ကယ် သာရဏာရွှေ့ အာသာများ၊ မျှော်ကြည့်ရုံ
 ဖင်၊ အော်သည့်ပုံ ထာမြင်ရထွေတော့ အပြင်မှပင်
 ဝေ မန္တလိုင်သူ၊ ရင် ဝ ထွင် မနေဘဲသာပါ၊ ကြေကွဲပုံ
 တမင်ဖန်ထိ၊ သင်ထံ ပြုပြုစေးတွေက၊ အင်မတန်
 ကြွကြွမွေးစွဲပြင်၊ ငှက်ထကာ ဆက်ကာ ကြွေးကြ
 တော့၊ (အော်) အဘွေ့ရနေပလားဆိုမှဖြင့်၊ (ကွယ်တို့
 ရယ်) ဆွေးကြစေမှာပါကလား။

တောနေ ယောဂီ ရသေ့ ကြီးတစ်ပါးသည်၊ တော ထဲတွင်
 ချမ်း ချမ်း သာ သာ အရူး ဘာဝနာ များကို အားထုတ်ပြီး၊
 ကျောင်းသင်္ခါးများကို ထံမြက်လှည်း၊ အမှိုက်သုတ်ဆင်ခြင်း
 များဖြုတ်ကာ ည နေ ချမ်း အချိန်တွင်၊ ခြစ်ဆဲပ်သို့ဆင်း၍
 ရေမိုးချိုးရင်းသောက်ရေများခပ်လေရာ၊ ကမ်းစပ်တွင်အလွန်
 ကြီးမားပြီးထူးဆန်းသည့် လမုဆိုးကြီးတစ်လုံးကို တွေ့ရှိသဖြင့်၊
 “ဟယ်-ဒီအဆိုးကြီးက ကြီးလိုက်တာ၊ သူ့များအဆိုးတွေနဲ့လဲ
 မတူပါဘဲကလေး” ဟု အံ့အားသင့်ပြီး “ဧကန္တအကြောင်း
 ထူး ထူးဆန်းဆန်း တွေ့ရမယ်ထင်တယ်” ဟု အကြံရကာရေချိုး
 အပြီးတွင် ရေဗူးကလေးနှင့် အ တူ ထို လမု ဆိုး ကြီး ကို ပါ
 ကျောင်းသင်္ခါးသို့ ယူသွားပြီး၊ ကျောင်း လှေ ကား ရင်း တွင်
 ထားလေ၏။

တနေ့သစ်ထံမြက်လှည်းရင်း လမုဆိုးကြီးအနားသို့အရောက်
 တွင်၊ ကွဲအက်နေသည့်ကိုမြင်၍ ထံမြက်လှည်းထို ချထားပြီး၊
 အသာအယာ စမ်းသပ်ကိုင်တွယ် ကြည့်ရှုရာ၊ ခလေးငိုသံ
 ကံစေးသံသံကြားရသဖြင့် “ဟယ်-ဘာများပါလိမ့်” ဟုအံ့အား
 ထိတ်လန့်စွာနှင့် ဧကန္တပတ်များကိုခွဲလိုက်သော်၊ တွားကနဲ
 ခလေးကလေးပေါ်တွက်လာသည်နှင့်တပြိုင်နက်၊ ငိုကြွေးသံ
 တွေပါဆူညံသွားလေတော့သည်။

ရသေ့ ကြီးသည်ထိုအခါတွင်မှနေသက်မဆုတ်သဘတော့ဘဲ၊
 ခလေးကလေးကို ထျော်အာအနီးကလေးဖြင့် ရစ်ပတ် ထွေး
 ပိုက်ပြီး၊ ဖွေးချို ဝှေ့ရမ်း ချော့မော့၍ သိပ်ထားရပြန်လေ၏။
 ရသေ့ ကြီးခမျာမှာ ဒုက္ခတွေ့ ကြောက်လွန်းလို့ ခုလိုတောကြီး
 ထောင်ကြီးထဲလဲ ပြီး၊ အဖော် မဖွီးတကိုယ်နည်း ထရူးတာ
 အား ထုတ်နေ ပ ထယ် မ ချော်လင့် ဘဲ ဘယ် နှယ် ခ လေး
 ထယေ က်လ ရ န ပြန်ထယ်မဆီဘူး၊ ပြီးတော့လည်း ခလေး
 ရသေ့ ရ န်းမျိုးနို့ လေးလေးမှ မအပ် ခပ်သည် နှုတ္တိယ
 နှယ်သွားမိန်းမသားကလေးဆိုသော့ ရသေ့ ကြီးခမျာအကျပ်

ကျနေရာ “ဟယ်.....တတ်နိုင်ပါဘူးလေ၊ ဖြစ်သမျှ အကြောင်း အကောင်းချဉ်းကပ် မှတ်ရတော့မှာဘဲ ခလေးကလဲငိုလိုက်တာ လွန်ပါရော” ဟုညည်းညူရင်း အကြံရသည်နှင့် “သွီးစေးကံနဲ့ ငါ့ကံ အမှန်နီးစပ်ရင် ငါ့လက်ညှိုးက နို့ရည်ထွက်စေသား” ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုလေ၏။

ထိုခဏတွင်ပင် သစ္စာထက် မြက်လှသဖြင့်၊ ငါ့လက်ညှိုးမှ နို့ရည်ထွက်လာရာ ရသေ့ ကြီးမှာ အတိုင်းမထီ ဝမ်းမြောက်လှ သဖြင့်၊ ချက်ခြင်းပင် သွီးကလေးကိုချီပွေ့ကာ နို့တိုက်ပြီးမြူစောင့်ရှောက်ခဲ့ရှာလေ၏။

သို့ဖြင့်-ခလေးမကလေးမှာ အနည်းငယ်ကြီးလာလေသော်၊ ရသေ့ကြီးကိုယ်တိုင်ပင် သွီးကလေးအား၊ လမုဆိုးမှရသည်ကို အစွဲပြုပြီး “မယ်လမု” ဟု အမည်ပေးပြီး၊ သစ်သီးအစဉ်များ ကိုရှာဖွေကျွေးမွေးရင်း လမ်းထွောက်နိုင် ထောက်သည့် အရွယ်တွင် လမ်းထွောက်ဆင်၊ စကားပြောတတ်သည့် အရွယ်သောက်တွင် စကားအပြောသိ၍၊ ချစ်ခင်ယုယစွာ မွေးမြူပြုစုနေရလေ၏။

သို့နှင့်-နှစ်တွေ၊ နှစ်တွေကြာ၍ ဆယ်ခြောက်နှစ်လောက် ရောက်လာသောအခါတွင်၊ မယ်လမုကလေးသည် လူသားသာမန်နှင့် မတူသန္ဓေသူကလေးခို အသားအသွေးတွေ ဖြူဝင်းပြီး၊ ကြော့ရှင်းမူရာခြောက်ပြစ်ကင်းသူကလေး ပီသစွာအလွန်ပင်ချောမောလှပနေရှာပေ၏။

မယ်လမုဘွဲ့-တေးထပ်

ကိုယ်နေဟန်ယဉ်စေ၊ ခင်နှုမဂ္ဂပါ။ အသွင်လှမူရာ ငယ်၊ သူဇာနွယ်တနှုန်း၊ ကိုယ်အသွေးဆင်းထိကိုလို၊ ဝင်းထိန်ကြည့် ဆင်းချုံ၊ ဝမုန်း၊ ဖြူအသားနုထွား စိတယ်၊ စုသုရားလိုကိုယ်ဆုံး၊ ညှဉ်ထားပျိုနုဂိုဂိုပြီးပုံက၊ ဒိုမဆုံး မက်စရာ၊ ရင်ချီချီဆန်းအကွန်၊ ပန်းနှစ်ညွှန်ပွင့်လှိုငုံအခါ။

ထွားစို၊ စို၊ ကား၊ ရှိုကားလယ်၊ ထား၊ ပျို၊ ကညာ ထင်ဆုံထွ
 ဆရှိ၊ မြင်ရုံမျှ မက်မောစရာလေ၊ ရထတ် ဇောဖြာဝေ၊
 ချောယဉ်အစုရွယ်နွဲ့မှာလေ၊ မယ်လရ ညာဆွေထွမိလ်း
 စွေလို့လေး.....။

မယ်လရ ကလေးကား- ထောသူကလေးရှိ ဆန်းပြားထွေ
 လာအဝတ်အစား ဆန်းဆန်း ထွေကလည်းမရှိ၊ အလှအပပြင်
 ဆင်ဖိးထိမ်းချယ် သစရာမျှက်နှာချေ၊ ပေါင်ဒါ၊ နှုတ်ခင်းဆိုး
 စရာထွေပါဘာမျှမရှိသော်လည်း၊ ပင်ကိုယ်အလှရှိ အပြင်အ
 ပြင်အလှတို့နှင့် ယှဉ်မရနိုင်စရာထက်ကိုယ်ထုံးထွားထွားမိ၊ မိ၊ တစ်
 တစ်ရစ်ရစ်ကလေးမိ၊ မြင်တွေ့သူမှန်သမျှ စိတ်ရှိ၊ လက်ရှိချစ်ပစ်
 ချင်လောက်အောင် ချောမောလှပနေ ပေတော့သည်။

သို့ပင် မယ်လ ရ က လေး မှာ ဘယ် လိုပင် လှပချောမော
 နေစေကာမူ၊ ဘခင်ရသေ ကြီးမှတစ်ပါး တောကြီးမျက်မဲတွင်
 တယောက်တည်း လှချင်တိုင်း တောပန်းတောင်ပန်းတို့နှင့်သာ
 ပြိုင်ပြီး လှနေရရှာလေရာ၊ ခူး ဆွတ် မည့် သူ မရှိသည့် ပန်းပွင့်
 ကလေးပမာ အတန်ကြာထျှင် ကြွေမကျသော်လည်း အိုမင်း
 ခြင်းသို့ရောက်ရတော့မလို ပန်ဆင်မည့် သူကင်းသဖြင့်ထက်ကိုယ်
 ထည်းပျင်းရိနေရရှာလေသည်။

ရည်းစားမျှော်-ဘောလယ်

- ၁။ မြိုင်တော-ဟောမာ - ဟောမာ၊ ထွေထွေရာဆန်းပါတဲ့၊
 ငွေငွေထွာပန်းမှာဖြင့်၊ လန်းတင့်ဝေ၊ လှမ်းလင့်ကြိုနေ-
 ကြိုနေ၊ အိုလေဆော် သွေးရင်လေး.....မွှေးချိုလို့နေ၊
- ၂။ ပျားပိထုန်းထွေ ဆုံးပါလို့- ချုံးကာလေ၊ နွဲ့ကာကြွေ
 မပေါ့ပွင့်ထွာလေး၊ ရင့်ကာပြေးပါထိမ့်- နှေးမကြာ၊
 ဆွတ်လှဲ့ မောင်ရာ- မောင်ရာ၊ နောင်အခါ နွမ်းကာ
 လေး.....ကျွမ်းကြွေထိမ့်မှာ၊

ထိုအချိန်တွင် ဥက္ကလာပ မင်းသား ကလေး သည်လည်း ထိုမြို့ထုင် ဆုရင်ပွဲလုပ်၍ စိုးမိုးအုပ်ချုပ် နေထော်မူလေရာ၊ မှူးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိတို့ တိုင်ပင်ညီညွတ်မှု ရရှိကြကာ ဆုရင်မင်းမြတ်အား တိုက်တွန်းပျောက်ထားကြပြီး၊ အမတ်ကြီး တဦး၏ သွိုးရတနာဖြင့် အော်ထိက်မြောက်၍ စုလျား ရစ်ပတ် လက်ဆစ် ထိမ်းမြားကြလေ၏။

ဥက္ကလာပ မင်းကြီးသည် ထိုမိဖုရားကလေးကိုပင် ယုယုယယ အချစ်မျှတော်မူပြီး တောင်ညွှာစံဒေဝီမဟေသီ ခန့်ထားတော်မူကာ၊ တိုင်းသူပြည်သားတို့အားလည်း ရင်ဝယ်သားပမာ ဆနားတော်မူလျက်၊ မင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါးနှင့်အညီ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်မင်းလုပ်နေတော်မူလေ၏။

သို့နှင့်ဥက္ကလာပမင်းသား နန်း စံ သုံးနှစ် မှာ ရှိ လေ သော်၊ တောင်ညွှာစံမိဖုရားကလေးတွင်၊ ပတ္တမြား ရွှေ ကြွတ် နှုတ် ငုံ့ရ၍ သားတော်ဘဝါးဖွားမြင်လေရာ၊ ဥက္ကလာပ မင်းကြီး အလွန်ဝမ်းသာတော်မူကာ-နာမကရဏမင်္ဂလာပွဲ အမည်မှည့် အပ်သောနေ့သို့ရောက်လေသော် - ချစ်နှစ်သွယ်သောမျက်နှာရှိ သည့်အတွက် မှူးမတ်ပရိ ဘတ်ဗိုလ်ပုံအလယ်တွင် “ဇီးနန္ဒာ” ဟု အမည်မှည့်တော်မူလေ၏။

ထို့နောက်သော် ဥက္ကလာပမင်းကြီးသည်၊ သားတော်ကို ချစ်မြတ်နိုးတော်မူသဖြင့်၊ နောင်ဖြစ်သတ္တံ့သော ဘဝအကျိုးပေးကို သိဘော်မူလိုစွာသဖြင့်၊ တနေ့သော ညီလာခံသဘင်တွင်၊ ပုရောဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်များအား - သားတော် က လေး ၏ ဇာတာ ခတ်ကို စစ်ဆေးစေတော်မူလေ၏။

ပုဂ္ဂိုလ်အားတော်ပညာနှင့် များသည် ဆုရင့်အိမ်နဲ့တော်ကိုရှိသော သောအားဖြင့်၊ မင်းသားကလေး၏ ဇာတာတော်ကို စစ်ဆေးတွက်ချက် ကြည့်ရှုကြလေရာ၊ မကောင်းသော အချက်ကရကို ထွေကြ နှ ဖြင့်၊ မြေနှင့်မတ်မှန်ကန်စွာပင် ဆုရင်မင်းမြတ်အား ပျောက်ထားသံတော်ဦး တင်ကြလေ၏။

ဥက္ကလာ ပမင်းကြီး သည် ပုတ္တေားတော် ပညာရှိကြီးများ
ဧည့်ကျက်တင်ချက် အရ “သားတော်ကလေးရေဘေးနဲ့ အဖက်
သေခံရခြင်းကြောင်း” ကြားသိရလေသော်- “သားတော်ကို
ရေစပ်ကမ်းနား မသွားဖြစ်အောင် အစောင့်အရှောက်များနှင့်
အမြဲတန်းစောင့်ရှောက်ရမည် မောင်မင်းများ” ဟုအမိန့်တော်
ဖြတ် သတ်မှတ်တော်မူလေသတည်း။

အခန်း(၂)

ဥဒါန်း-လေးဆစ်

သားအထူ မျက်ရှုသို့ဝင်မင်ကာ၊ ကောင်းမွန်စွာ ပြုစု
ကျွေး၊ မပွေးသင့်ပါ၊ မျိုးရိုးမှာ၊ ဘယ်ခါမှမစုတ်မင်ကာ၊
မိုးရိပ်ကိုပျံ့ထင်ပြုတယ်၊ မှတ်ကြစေသော။

မိကျောင်းဥကြီးသည်ကား - ဒီရေ၏ဆွဲဆောင်မှုကြောင့်၊
အညာဘက်သို့ ဆန်ထက်၍သွားခဲ့လေရာ၊ ထန်းတပင်မြို့အနီး
ရွာကလေး တခုတွင် ငါးဖမ်းနေကြသည့် ထံငါသည်
လင်မယားဖြစ်ကြသော မိုးထော်လပန်း မယ်ဇက်တို့ တို့၏
ပိုက်ကွန်တွင် ဝင်ရောက်မိနေလေ၏။

ထံငါသည် လင်မယားတို့သည် ဥကြီးကို တွေ့ကြုံလျှင်၊
ဘာဥကြီးမှန်းမသိကြသော်လည်း ပေါက်ခွဲမပစ်ကြဘဲ ကမ်း
စပ်သို့ယူသွားကြကာ ရွာဘာတံခံကလေးဆည်ပြီး လှိုင်မြစ်
ထဲမှာပင် မွေးမြူထားကြလေ၏။

ဥကြီးသည် နူးတွေရက်တွေကြာလွန်လေသော်၊ မိကျောင်း
ကလေးတကောင် ပေါက်ဖွားလေ၏။ ထံငါသည်လင်မယား
တို့သည် ပိုက်ကွန်များပြင်ဆင်ကြပြီး ငါးဖမ်းရန် ရေဆိပ်သို့
ဆင်းကြလေရာ၊ ပဉ္စမဦးဆုံးပင် ဥကြီးထားရာဆီသို့သွားရောက်

ကြည့်ကြစဉ်၊ မိကျောင်းကလေး ပေါက်နေသည်ကို မြင်ကြ
 ရလျှင် လွတ်မပစ်နိုင်ကြဘဲ၊ ထွက်ပြေးမှာပင် စိုးရိမ်ကြသဖြင့်၊
 ရေအိုင်ကို ခပ်ကျယ်ကျယ် ချဲ့ပြီး- ဝါးတိုင် ယင်းကလေးများ
 ကာရံလျက်မွေးမြူထားကြကာ၊ ငါးဖမ်းသွားကြ၍ အပြန်တွင်
 မိကျောင်းကလေးကို ငါး များ ကျွေး ပြီး အိမ် သို့ ပြန် ခဲ့ ကြ
 လေ၏။

သို့နှင့်မိကျောင်းကလေးမှာ ထဖြည်းဖြည်း ကြီးထွားလာခဲ့
 လေသော်-ထံငါသည်လင်မယားတို့သည် မိကျောင်းကလေး
 ကို သားအရင်းပမာ ချစ်ခင်နေကြသည့် ဖြစ်သဖြင့်၊ မိုဗ်းရိပ်
 မိုဗ်းရောင်ရှိ စဉ်တွင် မွေးဖွား သည့် ကို အကြောင်း ပြုပြီး
 “ငမိုးရိပ်” ဟု အမည်မှည့်ကာ ဝါးအလုံးတရာ ဝယ်ပြီး၊
 အေအေ ချာချာ ကာရံကာ နေ့စဉ်ငါးများ ကျွေးမွေးပြုစု၍
 ကောင်းမွန်စွာမွေးမြူထားကြလေ၏။

ထံငါသည်လင်မယားတို့သည် နေ့စဉ်ပင်အစားအစာများ
 ကျွေးမွေးကာ ပြုစုမွေးမြူလာခဲ့ကြရာ မိကျောင်းကလေးသည်
 ထဖြည်းဖြည်း ကြီးပြင်းလာခဲ့လေ၏။ မိကျောင်းလေးကြီးမား
 လာ သော်လည်း၊ ထံငါသည် လင်မယားတို့မှာ ငယ်ငယ်
 ကလေးထုန်းကလိုပင် သားလေး၊ သားလေး ဟု ခေါ် ငင်ကြ
 ကာရဲဝံ့ စွာပင်အနီးသို့ကပ်၍ အစားအစာများကျွေးမွေးလေ
 ရှိကြလေ၏။

ဤသို့လျှင်-ထံငါသည် လင်မယားတို့သည်၊ သားအရင်း
 ပမာ-မိကျောင်း ကလေးကို မွေးမြူ လာခဲ့ကြရာ၊ မိကျောင်း
 ကလေးကလည်း ယဉ်ပါးကာပင်-ထံငါသည် လင်မယားကို
 ခရီးဦးကြိုဆိုနေလေ့ရှိပေသည်။

သို့သော်လည်း ယခုအခါမှာမူ မိကျောင်း ကလေး က-
 မိကျောင်းကြီးဘဝသို့ရောက်လားပြီဖြစ်သည့်အပြင်ထိုနေ့အတို
 မှာမူ၊ ထံငါသည် လင်မယားတို့ ကလည်း အစာ ကျွေးချိန်
 နောက်ကျနေ၊ ငမိုးရိပ်ကလည်း အစာမစားရ၍ စိတ်တိုနေ

ချိန်နှင့်ဆုံနေစဉ် — အဘိုးကြီးဖိုးထော် ထပန်းက ဝါးဈေးကို ပလိင်းထဲထည့်ကာ၊ “သားကြီးသာနေပြီ ထားဟေ့၊ အဘေတို့ အနည်းငယ် နောက်ကျသွားလို့ကွာ” ဟု ပြောပြော-ဆိုဆို- ငမိုးရိပ်အနီးသို့ ချည်းကပ်လေ့ကျင့်၊ ငမိုးရိပ်သည်ကား-လူ့စ ကားကို အထူး နားမလည် သည့်အပေါ်၊ သာလောင်မွတ် ထိပ်လှ၍ စိတ်ကလည်းဆိုးနေပြန်သဖြင့်၊ ကျေး ဇူး ရှင် ထော ဘာသော၊ ညာသော၊ နားမလည်နိုင်တော့ဘဲ၊ အစာဘဲဟူသည့် သဘောဖြင့်၊ ဖိုးထော်ထပန်းအား အပြီးဖြင့်ပုတ်ကာ၊ ရေနက် ထဲသို့အဆင်ဆွဲချလေတော့၏။

ထိုအခါတွင်- ဖိုးထော်ထပန်းသည် အင်အားချင်း မယှ ညဖြင့်၊ ရေနက်ထဲသို့ပါသွားကာ ငမိုးရိပ်၏ကိုက်ဝါးခြင်းကို ခံရရှာလေ၏။ ထိုအချိန်တွင် သတိရလာသဖြင့် “နောင်ဘဝတွင် ဒီငမိုးရိပ်ကို နိုင်ရသည့်ကိုယ် ဖြစ်ရပါစေသား” ဟု ဆုထောင်း နေထုန်း — နောက်ထကြိမ်ငမိုးရိပ်၏ ကိုက်ဝါးလိုက်စဉ်တွင် အသက်ပျောက်၍ သေကြေပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရရှာလေ ထော့၏။

ဖိုးထော်ထပန်းသည် ထိုဘဝမှ စုတေခဲ့သော် - ဒဂုန်မြို့အနီး ပေါက် ပင် ကြို တွင် သ နွေ နေ ၍ ဖွား မြင် သော အ ခါ “ပေါက်ကျင်း” ဟူသော အမည် ဖြင့်၊ လူစွမ်း ကောင်း ထယောက်ဖြစ်နေလေ၍၊ ကြီးပြင်းလာသောအခါ ဥက္ကလာပ မင်းကြီးထံ ခ၊ စားရသောမင်းချင်း ထယောက်ဖြစ်နေလေ၏။

ထိုရွာသည်လည်း ယခုတိုင်အောင် “ဝါးထ ရှာ” ဟု အမည် တွင်လျက် ထင်ရှားကျန်ရစ် ခဲ့လေ၏။ ငမိုးရိပ်သည် လည်း ထိုအချိန်မှစ၍ ထိုရွာတွင်မနေတော့ဘဲ၊ ဝါးထရာမြို့ကို ဖောက်ခွဲပျက်ပစ်ကာ၊ ချောင်း ကလေးထချောင်းမှ ကွေ့၍ ရန်ကုန်ဘက်သို့ တွက်သွားလေတော့၏။ ထိုချောင်းသည်လည်း ယခုတိုင်အောင် “ငမိုးရိပ်ချောင်း” အမည်ဖြင့် တွင်ကျန်ရစ် ထေ၏။

ငမိုးရိပ်သည် ထိုချောင်း ကလေးအတိုင်း ထွက်လာခဲ့လေ
 သော်.....လမ်းရေ တွင် မိကျောင်းမသုံး ကောင်နှင့် ရင်ထိုင်
 မိကြရာ မိကျောင်းမများကလည်း မိမိတို့နေရာဟု မာန်မာန
 ဖြင့်ရှောင်မပေးကြ ငမိုးရိပ်ကလည်း ခေါင်းဆုံးတောင်ရှည်
 သည့် အတွက်၊ မိမိကလေးပထမ ဝမ်းပကားကို အားကိုးနှင့်ဗိုလ်
 ချင်း တွေနေကြရာ အရှုံးအနိုင် ထိရအောင် ကိုက်ကြရသည်
 အထိပင် ဖြစ်ကြလေ၏။ နောက်ဆုံးတွင် ငမိုးရိပ်က
 မိကျောင်းမဘကောင်ကို ကိုက်လိုက်ရာ.....လက်မ၊ ပြတ်သွား
 သဖြင့်၊ ၎င်းမိကျောင်းမများ ထွက်ပြေးပြီး - အရှုံးပေးကြရ
 လေ၏။ ထိုမိကျောင်းမ အမည်သည်လည်း၊ ထို နေ့မှ စပြီး
 “မလက်တို့” ဟုသော အမည်ဖြင့် ခေါ်တွင်ရစ်လေ၏။ ၎င်း
 မိကျောင်းမ သုံးဖေ ၏တို့သည်လည်း၊ ဒီအခါရှုံးကြရသည့်
 အတွက်၊ ငမိုးရိပ်အပေ ၏အငြိုးမပြေ အခဲမကြေကြေနိုင်ဘဲ၊
 အခွင့်ကောင်းရလျှင် အဘဝသတ်ကြရန် အခါကောင်းကိုသာ
 အမြဲချောင်းမြောင်းပြီး ထစ်တစောင်း စုံစမ်း ထောက် ထမ်း
 နားထောင်နေကြလေ၏။

ငမိုးရိပ်သည်ကား- မိမိကလေးပထမကိုသာ အားကိုး အား
 ထားပြုပြီး၊ မည်သူ့ကိုမျှ မစိုက်စေဘဲ ရန်ဘုန်မြစ်ဘဝှမ်း
 လုံးထဲတွင်၊ သူရင် တဆူသဘွယ် နေရာတိုင်းဝယ် ကြောက်
 လန့်ခြင်း မရှိဘဲ၊ သွားသာ ကျက်စား၍ ဖွည့်ထည့် နေလေ
 သတည်း။

အခန်း (၃)

သီဟဒိပ ကျွန်းအမည် ရှိသော ကျောက်တန်းမြို့ တွင်ကား
 ကျားတား၊ ပွင့်အစုံအလင်တို့ဖြင့်၊ ထီးဖြူမိုးကာ အုပ်စိုးနေ
 ပါသော ဇေယျသေနမင်းကြီးသည်၊ မြို့တော်ကျဉ်းမြောင်းထွ
 သည့်၊ နေရာအတွက် အဆက်၊ အထား၊ အသိုမကောင်းဟု

အထင်တော်ရှိသဖြင့်၊ မြစ်ကမ်းစပ်အနီးသို့ ပြောင်းရွှေ့တော်
မူကာ၊ ပါဠိတော် ဟု သမုတ်တော်မူပြီး ပြောင်းလွှဲစံနေ
တော် မူလေ၏။

ထိုပါဠိတော်၏ အရှေ့ဘက် ပက်ပယားကြီးရွာထွင်၊ မွေး
ရာ ဇာတိရှိသော “သံလျင်” အမည်ရှိသည့် လူစွမ်းကောင်း
တယောက်သည်၊ ထောရွာတွင် နောက်လိုက် ငယ်သားစစ်
သည်ဗိုလ်ပါများကိုရုန်းထိမ်းသွင်းကာ၊ ဇေယျသေနမင်းကြီး
အားတော်သွန်ပုန်ကန်လေရာ၊ ဇေယျသေနမင်းကြီးလည်းဖြိုး
စားပျင်းတောင်းဖြစ်သဖြင့်၊ ကြာရှည်စွာခံတော်မမူနိုင်သဖြင့်၊
တိုင်းပြည်နှင့် ထီးနန်းစည်းစိမ်များပါ၊ အပ်နှင်းအရှုံးပေးအ
ညံ့ခံလိုက်ရသောကြောင့် သံလျင်သည်ပင်ထိုမြို့ကိုအုပ်ချုပ်
မင်းလုပ်ဘော်မူလေ၏။

ထိုနေ့မှစ၍ ပါဠိတော်သည်လည်း သံလျင်မြို့တော်ဟု
အမည်တွင်ကာ၊ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခြင်းသို့ ရောက်လေ၏။
သံလျင်မင်းကြီးသည်လည်း အေးချမ်းသာယာစွာ တရားနှင့်
အညီမင်းပြုလာခဲ့လေရာ၊ နှစ်ပေါင်း အတန်ကြာ လေသော်၊
နတ်ရွာစံ ကံတော်ကုန်လေ၏။

သံလျင်မင်းကြီးလွန်လေသည်မှ မင်းပေါင်း (၃၆) ဆက်
မြောက်လေသော် “ဘောဂသေန” အမည်ရှိသော မင်းသား
ကလေးသည်၊ ပျိုဖြစ်နူးနယ် ငယ်ရွယ်သေးဆော်လည်း ခမည်း
တော် နတ်ရွာ လားပြီးနောက်၊ မှူးမတ်များ မင်းမြှောက်ကြ
သဖြင့်၊ မငြင်းဆန်သာ၍ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ကာ
နေရရှာလေ၏။

ဘောဂသေန မင်းသားကလေး နန်းတက်၍ မကြာမီပင်၊
အမတ်ကြီးများကတောင် ညှာစံဒေဝီထပ်၊ မြောက်စားတော်
မူမှထင်ထောက်မည့် အကြောင်း ဝျှောက်ထားကြသဖြင့်၊ မင်းပွဲ

ထောင်ထွင် တိုင်ပင်ညှိညွှတ်ကြကော၊ နောက်ဆုံး အောက်ပါ
ထောင်းကောင်းထရက် မင်းမြတ်ကလေးအား ဝျှောက်ကြား
သံတော်ဦးတင်ကြလေ၏။

ထိုအခင်းစိန်ရာဇာ၏သွီးတော် သုဝဏ္ဏဓမ္မိသည်၊ ခမည်း
တော်ကိုယ်တိုင်ပင် အပ်နှင်းပေးခြား နှစ်သည့် မောင်တော်
ထဝင်းကွဲတော်စပ်သူမောင်ဒိန္နရာသိန်စကာကျွန်း (ထွံးတေး
မြို့အနီး) သို့လိုက်လာခဲ့ရာ၊ မောင်တော်ဖြစ်သူ မောင်ဒိသည်
သုဝဏ္ဏဓမ္မိနှင့် တယောက်ချင်းသာအထွေခံပြီး၊ အတုတုချစ်
ခြင်းပြိုင်နေဝံ့ သော်လည်း၊ အစကလူကိုမမြင်ဘူးသည့် အရပ်
ထွင်သာ နေရသည့် လူရိုင်း တယောက်ဖြစ်သဖြင့်၊ မင်းသွီးက
လေး၏ စစ်တပ်များ ရောက်အလာတွင်၊ အဆင်း ထွက် ပြေး
လေရာ၊ သစ်ပင်ပေါ်မှကျကာ၊ ခန္ဓာကြွေ၍ မရကာပြည်သို့
လားရလေ၏။

သုဝဏ္ဏဓမ္မိ မင်းသွီးကလေးသည်၊ ချစ်ထွေစွာသော မောင်
တော်တယောက် မိမိမျက်မှောက်တွင် မရှု မထွက်တော်လှန်ရ
သည့်အထွက်၊ မချီတင်ကဲ၊ ဝမ်းနည်း၊ တထ၊ လွမ်းဆွတ်တော်
မူထွေသဖြင့်၊ ထိုသမိန် စကာကျွန်းတွင် ပါလာသမျှသော စစ်
သည်တော်များနှင့် အနီးအနားရှိ ရွာသူရွာသားများကို ဆိမ်း
ကျူးခေါ်ယူပြီး မြို့တော်တည်ထောင်ကာအုရင်မ ပြု ထုတ်၍
နေတော်မူလေ၏။

ထိုမြို့တော်သည်ကား မြို့ပတ်လည်တွင် ကြွေဝတ်ဝါးရုံများ
ကာရံကာ တည်ဆောက်ထားသောကြောင့်၊ ကြွေဝတ်ဝါးရုံမြို့
အမည်ဖြင့်တင်ရှား ကျော်ကြားလေ၏။ သုဝဏ္ဏဓမ္မိအုရင်မ
ကလေးသည်လည်း ယေ ကျားဆီထွင် မောင်တော်မောင်ဒိ
နှင့် တကြိမ်နှစ်ကြိမ်ထွေဆုံဘူးချစ်ကြည်နူးခဲ့ဘူးသည်မှတစ်ပါး
အပျိုပကကိလိုပင် ဖြစ်သောကြောင့်၊ ထွေပချောမော ခြင်း၊
ယဉ်ကျေးဆိမ်မွေ့ခြင်း၊ ကိုယ်ထုံးအနေအထား အမျိုးအစား
ကျနခြင်းတို့မှာ အထူးမပြောင်းလွဲသေးရကား၊ အထွေအထွေ

ကလေးတစ်ဆူလိုတိုင်းပြည်အနှံ့အပြားသို့ ကျော်ကြားသတင်း
ပြန့်လွင့်သင်းနေလေ၏။

ဘောဂသေနမင်းမြတ်သည် သုဝဏ္ဏဓေဝီ သုရင်မကလေး
သတင်းကိုကြားသိတော်မူလျှင်၊ အဝေးမှပင် မေတ္တာတော်ဝင်
သဖြင့်၊ မှူးမတ်များကိုစေထွတ်ကာ လက်ဆောင် ပဏ္ဍာများ
ကိုပိုစေ၍ အဘိသိက်ခံ၍ တောင်ညှာစံအရာ လက်ခံပါမည့်
အကြောင်း အခွင့်တောင်းလေ၏။

သုဝဏ္ဏဓေဝီသည် ထိုသတင်းကို ကြားလျှင် သူမောင်
တော် မောင်ဒီ လွန်သည်မှာ မကြာသေးသဖြင့်၊ အောက်မေ့
လွင်းဆွတ်နေစဉ်ဖြစ်နေသေးလျက် ဖျော်ပါးလိုစိတ်ကုန်ခန်း
နေချိန်၌၊ ခေါ်သဖြစ်ကာ၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာပင် မချေမင်
ပြန်ကြားလွှာပျံ့ထွတ်စေလိုက်လေ၏။

ဘောဂသေနမင်းသည် ထိုပြန်ကြားသွားကို တွေ့မြင်ရသော
အခါ၊ အချက်တော်လည်း၅၊ သုဝဏ္ဏဓေဝီကိုလည်း မေတ္တာရှိ
လှသဖြင့်၊ စစ်သည်ဦးစီးပါများကို စုရုံးကာကြခတ်ဝါးရံမြို့ကို
တိုက်ခိုက် သိမ်းယူရန် စစ်ချီတော်မူ၍ “တိုင်းပြည်ကိုလည်း
အင်နှင်းမည်လော၊ စစ်ရေးနှင့်ပင် ခုခံမည်လော” ဟု ရာဇသံ
ပို့တော်မူစေ၏။

သို့ရာအသံကို ကြားသိကြလေသော် - ကြခတ်ဝါးရံ မြို့သူ
မြို့သားတို့သည်လည်း အညံ့မခံကြသဖြင့် စစ်ဖြစ်ကြလေ၏။
စစ်ပွဲကားကြာရှည်စွာမဆင်နွှဲရပေ။ ဘောဂသေနမင်းဘက်မှ
စစ်သည်အင်အားများပြားလှပြီး သုဝဏ္ဏဓေဝီဘက်မှအင်အား
နည်းပါးလှသည့် အထွက် ကြခတ်ဝါးရံမြို့မှာများမကြာပီပင်
ကျဆုံးရရှာလေ၏။

ဘောဂသေနမင်းသည် စစ်အောင်တော် မူလေသော်.....
ကြခတ်ဝါးရံမြို့နှင့်ထကွ၊ သုဝဏ္ဏဓေဝီကိုပါ လက်ရပန်းဆီး
တော်မူလေ၏။ သုဝဏ္ဏဓေဝီ သုရင်မကလေးသည် အင်အား

ချင်းမမျှ၍တိုင်းပြည်ကိုအပ်နှင်းပြီး မိမိထိမ်းပိုက်ခြင်းခံရသော်လည်း၊ အခွင့်ပန်ကြား၍ နှုတ်တော်ထုရားသို့သွားကာ၊ ကာမေထုမိစ္ဆာစာရကံကို ထိန်းသိမ်းယူဒန့်သောအားဖြင့်၊ မောင်တော် မောင်ဒီနှင့် ပဋိသန္ဓေ ရှိနေသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး၊ “ထပည့်တော်မသည် ရန်သူမင်း၏ အနိုင်အထက် ပြုမူနှိပ်စက်ပြီး မိဖုရား ပြုထားပါသော်လည်း၊ သန္ဓေတော် မဖွားခင်ပင် မရဏပြည် သို့ဝင်ရပါလိမ့်အရှင်ထုရား” ဟု ဆုတောင်းပြီး မငြင်းဆန်သာသည့် အတွက်၊ ဘောဂသေနမင်းခေါ် ရာသံလျှင် မြို့သို့လိုက်ပါတော်မူပြီး မိဖုရားအရာ ခံယူရရှာလေ၏။

ဘောဂသေန မင်းကြီးသည်ကား - မိဖုရား အချစ်ကလေးကိုရလေသော်အလွန်ပင်ဝမ်းသာ ရွှင်ယုစွာချစ်ခင်ယုယုမြတ်နိုး ထွာဖြင့်၊ အစစ အရာရာအလိုလိုက်ပြီး အကြိုက်ကိုပေးကာ ချီးမြှောက်ထားလေသည်။ သို့ပါသော်လည်း သုဝဏ္ဏဓေဝီ မိဖုရားကလေးမှာကား အပ္ပိယေဟိ သမ္ပယောဂဒုက္ခမို့ တနေ့တရက်၊ တမနက်မှ ရွှင်ယုကြည်သာ မရှိရှာဘဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲစွာ ပင်စံနေရရှာလေ၏။

သို့နှင့် ရက်တွေ့လ၊ တွေ့လွန်၍၊ ကိုးလမှဆယ်လသို့ရောက်လေသော် မိဖုရားကလေးမှာ အသည်းအသန်ရောဂါရလာပေထေ့သတ့်။ ဘောဂသေန မင်းကြီးသည်လည်း အလွန်ထရာချစ်မြတ်နိုးထွာသောမိဖုရားကလေးဖြစ်သည့်အတွက်၊ အထူးသမားတော်ကြီးများဖြင့်ပြုစုယုယုကုသတော်မူစေလေသည်။

သို့ပါသော်လည်း မိဖုရားကလေးရဲ့ရောဂါမှာ ဆုတောင်းခဲ့သည့်အလျောက် သက်သာသည်မရှိ၊ ရှေ့သို့သာ တဖြည်းဖြည်းတိုးတက်နေသဖြင့်၊ နောက်ဆုံးတွင် သမားတော်ကြီးများပင် လက်ကျော့ကြရပြီး၊ ထုရားရဟန္တာတို့မှပင် မလွန်ဆန်နိုင်သည့်မရဏလမ်းသို့ ထွမ်းရလေတော့၏။

ဘောဂထေ့န မင်းကြီးသည် သုဝဏ္ဏဓေဝီ မိဖုရားကလေး ဆုံးရှုံးကြောင်း သတင်းကိုကြားသိထော်မူလေသော်၊ အလွန် တရာချစ်လှစွာသော မိဖုရားကလေးဖြစ်သည့်အလျောက် မချီ တင်ကဲ ဝမ်းနည်းကြေကွဲကာတမ်းတပူဆွေး ဝိုကြွေးတော်မူ ပြီး၊ နှမြောလှစွာနှင့်ပင်ချာပနအခမ်းအနားဖြင့်၊ မီးသပြိုင်ရန် ခွင့်ပြုတော်မူလိုက်ရလေ၏။

အမတ်ကြီးများသည်လည်း သုရင်မင်းမြတ် အမိန့်တော် အရ၊ သုသာန်တော်သို့ ထုတ်ဆောင်ကာ မီးသပြိုင်မှု မပြုကြ ခင်၊ တုံးစံအတိုင်း ဝမ်းပိုက်ကို ခွဲကြရလေရာ ကံကောင်း ထောက်မဆဖြင့်၊ အသက်ရှင်လျက်ရှိသေးသည့် သွီးတော်က လေးတားကို ရရှိကြ၍ မိဖုရားကလေး အလောင်းကိုမီး သပြိုင်ကြပြီးလျှင်၊ သုရင်မင်းမြတ်ထံ အကျိုးအကြောင်း သံ တော်ဦးတင်ကြလေ၏။

ဘောဂထေ့နမင်းကြီးသည် အမတ်ကြီးများထွေ ကံထား ချက်အရ သွီးတော်ကလေး ရရှိကြောင်းကြား သိတော်မူ လျှင်၊ အလွန်ပင်ဝမ်းမြောက်တော်မူသဖြင့်၊ သင်းချိုင်းတော်သို့ ထွက်၍ ကြည့်ရှုတော်မူပြီး မင်းကြီးများ တားမြစ်မှုကြောင့်၊ သွီးတော်ကလေးကို နန်းတော်တွင်းသို့ သွင်းခေါ်ထားတော် မမူရသည့်အတွက်၊ အပြင်ဘက်မှာပင် ထပင်တိုင်နန်းပြာသာဒ် တဆောင် ဆောက်ထုပ်စေပြီး၊ အထိန်းတော်၊ မချီထော်၊ အချောတော်များကို ကိုယ်တော်တိုင်ရွေးချယ် ခန့်အပ်တော် မူကာ၊ အခြွေအရံများစွာဖြင့် ချီးမြှောက်ထားတော်မူလေ၏။

သို့ဖြင့်-ဘောဂထေ့နမင်းနှင့် တကွသော မှူးမတ်များသည်၊ သွီးတော်ကလေးအား အမည်ပေးအပ်သောနေ့သို့ရောက်လေ သော်၊ တပင်တိုင်နတ်မယ် ဟု အမိပ္ပယ်ရှိသော မွန်ဘာသာ စကားဖြင့် “ဗို. နွန်” ဟု မင်္ဂလာရှိသည့်အမည်နာမကိုမှည့်ခေါ် ပေးထားကြရာ၊ နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသားများနှင့် တကွ၊

တိုင်းသူပြည်သားတို့ပါ မင်းသွီးကလေး၏နာမည်ကို ဝိသစွာ
မခေါ်နိုင်ကြသဖြင့်၊ မွေးလွန်း ဟု ခေါ်ဝေါ်ဘန်များသဖြင့်၊
“ရှင်မွေးလွန်း” ဟူသည့်အမည်သာ ထင်ရှားလေတော့၏။

ထပင်တိုင် မင်းသွီးကလေး ရှင်မွေးလွန်းသည် ရံရွှေဘော်
အများဖြင့် ထပင်တိုင်နန်းပြာသာဒ်ပေါ်တွင်၊ ကိုယ်ရော်မိတ်ပါ
ချမ်းသာစွာနေထိုင်လာခဲ့ရာ၊ ရက်တွေ့၊ လ၊ တွေ့ကုန်ညောင်းပြီး
နှစ်တွေ့၊ ဟောင်းခဲ့လေသော်၊ နို့စို့အရွယ်မှ လေးဘက်တွား
အရွယ်၊ ထိုမှစကားပြောနိုင်သည့် အရွယ်၊ ပြေးနိုင်၊ ယွှားနိုင်၊
ကစားနိုင်သည့်အရွယ် ကျောင်းသူအရွယ်စသည့်ဖြင့် ထဖြည်း
ဖြည်း ကြီးရင့်ထွားကျင်းစာသည့်အလျောက်၊ အထိန်းတော်
များကျေ ဇူးကြောင့်၊ အစစအရာရာထိမ်မာသည့်အပြင် စာပေ
များကိုလည်းကောင်း၊ မွန်စွာရေးနိုင်၊ ဘတ်နိုင်သည့်တိုင်အောင်
ထတ်မြောက်အောင်မြင်လာခဲ့ပေ၏။

သို့ဖြင့် ရှင်မွေးလွန်းကလေးသည် တစ၊ တစကြီးပြင်းထွား
ကျင်းလာပြန်လေရာ ယခုအခါမှာမူ ဆွဲခြောက်နှစ်ဝယ် အပျို
ကလေးအရွယ်သို့ပင် ရောက်ရှိလာပြန်သဖြင့် ရှေးကထက်ပင်
ပိုမိုထွားမြို၊ ဝါးမျှစ်စို့ကြီးထို အလွန်ပင် ချစ်စဖွယ်ကောင်း
အောင် တိုးထက်ဖွံ့ဖြိုးအလှကြက်သရေတွေ နေ့တိုင်း တိုးနေ
လေ၏။

ရှင်မွေးလွန်းဘွဲ့ (၈၀) ပေတေးထပ်

နန်းထပင်တိုင် ဆန်းငွေခရူ၊ ပန်းရွှေပဒုစက်
ရာဗွေ၊ စန်းငွေအတုမက်မပြော့ဝွယ်၊ တက်နေ
လက်ဝေ ကြက်သခေခရူး၊ ဖျော်စံပါရစည်းစိမ်
ထော်ငယ်၊ မပြီးထိန်ထိန် ပိုကပ်၊ လှိုကြူး၊ ဘယ်
ညွှာလှည့်ပတ် ပျိုပေါင်းရံတယ် အိအကြောင်း
ကံကုသိုသ်ဦး၊ ပို ကောင်း ဖန် ဖန် ခု ထို ထူးလှို၊
လူထိုညွှန်ဖူး ထိပ်ထားမယ်၊ ပျိုမှာ ဆိုတာ

ထိုထာရ၊ နဂိုရ်သာ ဝှ ကံဆုန်း ဝေ လို့ ကြွယ်၊
ဆခင်မလေး နန်းထျာမယ်မှာ၊ ချမ်းသာသွယ်
သွယ် ဝန်းရံပတ်ထို၊ နန်းယုံပြာသာန် စံမြန်းရ
ပေကွယ်ကံစန်းထလေဘယ်၊ ဆုန်းထန်ဝေဖြိုး
နေမျိုးနွယ်မှာ၊ ဆရေမညှိုးဘွယ် တင့်ဆန်းပ၊
ဘိလေး.....။

သို့မျှတစေ - ပင်တိုင်စံဆုရင်မကလေး ရှင်မွေးလွန်းသည်၊
လူမကနတ်တမျှပင်ထွပချောမော၍၊ လူ့စည်းစိမ်ထက်သာလွန်
သည့် နတ်စည်းစိမ်မျှကို ခံစားနေရပါသော်လည်း၊ ကာမဘုံ
တို့၏ ထုံးစံကို မလွန်ဆန်နိုင်သည့် လူ့ဘားသာမန်သာ ဖြစ်နေ
သေးဆဖြင့် အချစ်မရှိသေးရကား၊ အပြင်လူများထင်မြင်ယူဆ
ချက်အတိုင်းထော့ဖြင့် ပင်တိုင်ရှင်မကလေးမှာ မပျော်မွေ့နိုင်
ရှာပါပေ၊

အမျှော်စိုက်-ဘောလယ်

နေမင်းရောင်ရှိန် - ရောင်ရှိန်၊ ဆောင် ဆောင်အိမ်
ပြုထင်းဆီက၊ မှောင်မှောင်ချိန်ခွင်းပ၊ လှို လင်းအာရုဏ်
ပန်းများဝတ်မှ၊ ဝတ်မှ၊ အိုဆွယ်ခြံသွေးတယ်လေး.....
မွေးမျှထိုထို.....။

ခါဝသာန် အကူးပေဋ္ဌိ - လေရှူးထုံ၊ ထွေထူးဝုံငယ်
ကြောင့် ရက်စဉ်မော၊ ငှက်ဥဩကလဲ ခရာပို၊ ချစ်တဲ့
ကိုကို-ကိုကို၊ အိုလာချိန်နိုးပ၊ ပေ၊ ကွယ် ကျီးထံက
ချို.....။

သို့ဖြင့် ရှင်မွေးလွန်းကလေးမှာ နဂိုရ်သာသာဝ၏တိုက်တွန်း
လှုံ့ဆော် မှုဗဏ် ချက်ကို ကြံ့ကြံ့မခံနိုင်ထွသဖြင့်၊ ချစ်ပန်းခူး
ဆွတ်မည့် အမည်နေရင်မထီရသေးသော မောင်တော်ထပါး
အထွက်သာ စိတ်မှာထင်မြင်စွဲမြဲမိပြီး၊ အားအားရှိ၍ ထကိုယ်
ထည့်နေရသည့် အချိန်တွင် အထွေးဖြင့် စိတ်ကြည် နူးကာ

ဝမ်းထဲတွင်မျိုဆိပ်မထားနိုင်ရှာထေ့ဘဲ၊ ဖြည်းဖြည်းတွင်းတွာတိုက်
ခတ် ကစားနေသည့် လေ အေး က လေး ဇွန် အဆော့အဖြူကို
လေသာပြုတွင်းမှခံယူရင်း နိမြန်းနေသည့် နှုတ်ခမ်းကလေးက
ဖွင့်ကာ၊ သာယာချိုအေးသည့် အသံကလေးဖြင့် မ,သံပေးနေ
ပိတတ်လေ၏။

အမျှော်စိုက်-လေးဆစ်

အချစ်ဝန်း၊ ပွင့်လန်းလို့ နေပါ့တယ်၊ ပျိုချစ်သူ
မောင်တော်မြန်းလို့ရယ်၊ ထွမ်းထွတ်ပါ့ကွယ်၊ ထံချူ
ရွယ်၊ ကြွယ်ဖျာပွင့်ဖူး၊ အပေါ်ငွေသူမို့၊ တော်ဘဲနှော်
သည်ပျိုပျင်းလှတယ် (ချစ်ခဲသူရယ်)ရှင်းပြနိုင်ဘူး—။

အမျှော်စိုက်-တေးတင်

ပန်းသဇင်နန်းပင်မြင့်၊ ခန်းထင်ထင် အလယ်၊ စာန်း
ယဉ်ယဉ် သည်တမယ်မှာ၊ မကြည့်ကွယ်ချများ၊ ထွတ်
ယူမည့် ထံချူရှင်ရယ်၊ မကြူချင်တော့ပြီခိုလား၊ ဖူးစာ
ရှင် နှုတ်ဆွေဆွေမှာ၊ ကပ်နေလေအေ၊ ငိုကြား၊ လာဘ်
ရှေ့ ငွေ စောင့်စားထင်၊ မောင့်အနားမထီ၊ နေညှိဆိုမေ
ပျိုဖြင့်၊ စောလိုချင်ဖြစ်ပီပေပြီ ကျန်နေတိုက်မသွေဖီထင်၊
စံဒေဝီ လှသေဋ္ဌေးမတော့၊ ခဏလေး မှေးစက် မရွှင်၊
တွေ့လျက်အစဉ်၊ တမွတ်ပန်း ထွတ်ထွမ်းထွင်ကွယ်၊
ညွတ်ကမ်းချင်ပါထီတော့လေး—။

အမျှော်စိုက်-လေးဆစ်

သောင်ခြေဦးမှာလ၊ ပျော် မြူး ကြ ငှက် ဇင် ရော်၊
လည်ယှက်ကာ မောင်မယ်ဘဲ လို့ရယ်၊ နွဲကြဲပျော်ပျော်၊
မယ့်မှာနော်၊ မ ပျော် နိုင် ပေ ဘူး၊ ရည်သံထွေးရုံမျှ၊
မကြည့်ရန်၊ သည်ကံကဝေးလှတယ်ကွယ်၊ ဆွေးပိတ်နဲ့
ရှူး—။

သို့ဖြင့်-ရှင်မွေးလွန်းလေးခမျာမှာ၊မထိမတင် မမှန်းဆမမြင်
ပိုင်သည့် အချစ်ပန်းကို ဆွတ်ငှမ်းချူယူမည့် ထံချူရှင်ကို နေ့
စဉ်ပင် ဖျော်ရ၊ မှန်းရ၊ တမ်းတရ၊ လွမ်းဆွတ်ရဖြင့် ရက်တွေ၊
လ၊တွေပျောက်၊ နှစ်တွေပင်လွန်ခြောက်ခဲ့ပေပြီ၊ သို့ပါသော်
လည်း ချစ်သူသက်ထား ဇာနည်ဘွားကား၊ ယခုတိုင်အောင်
ပေါ်ပေါက်မလာခဲ့သေးပါပေ။

ဒါပေမင့် ရှင်မွေးလွန်းကလေး၏ ကံ ကောင်း မှုံ ကြောင့်
ကား၊ သူမ၏ လှပကြော့ရှင်း ခြောက်ပြစ်ကင်းသည့် သတင်း
စကားတို့သည်၊ တိုင်းထပါးသို့တိုင်ပြန့်နှံ့ကျော်ကြား အလွန်
ပင်ထင်ရှားနေသဖြင့်၊ ကြားသိသူလည်းများ၊ စွဲလမ်းနှစ်သက်
နေကြသူများလည်း မရှားဖြစ်ကာ၊ အတိုင်းတိုင်း အပြည်ပြည်
တွင် မယ်သံထျှင် ရှင်မွေးလွန်း၏ အမည်တော်ကလေးသည်
လူတိုင်း၊ လူတိုင်းတို့၏ ပါးစပ်ဖျားတွင် အစဉ်မွေးပွားပြီး ရန်
တသင်းသင်းဖြင့်အလွန်ပင်ပေါ်ပြုလာဖြစ်နေလေသတည်း။

အခန်း (၄)

ဥက္ကလာပမင်းကြီးအ ညီ တိုင်းသူပြည်သားလူအများတို့ကို
တရားနှင့်အညီ စိုးမိုးအုပ်ချုပ် တော်မူသဖြင့်၊ တိုင်းပြည်အထုံး
ရွှင်ပျိုး ကြည် မြ ချမ်း သာ ကြ သည့် အပြင်၊ မြို့ရော နယ်ပါ
ထောရွာမကျန် သာယာဝပြော စပါးဆန်ရေ ရတနာအထွေ
ထွေ ပေါများကြွယ်ဝစွာ ရှိ နေချိန်တွင် ထဗုထေနှင့် -သလ္လိက
ညီနောင်တို့ အနောက်မဇ္ဈိမဒေသသို့ ကုန်ရောင်း ကုန်ဝယ်
ကုန်သည် အဖြစ်ဖြင့်၊ သွားကြရာ၊ မြစ် စွာ ဆု ရား ပွင့် တော်
မူနေသည့်အခါနှင့် တြိ တြိ ကံ ကြ ရှိ၊ ရှိ သေ လေး မြစ် စွာ
ဖူးမြော်ကန်တော့၊ ကြွက်ကျစ်မှု မယောမဲ့ တို့ဖြင့် ဆက်ကပ်
ပူဇော်ကြပြီးအပြန်တွင်၊ မြစ်စွာဆုရား၏ကိုယ်စားစေတီထော်

အဖြစ်ပူဇော်နိုင်ကြရန်၊ အမွေအနှစ်ကို ပေးဆန်းတော်မူပါ
 ရန် တောင်းပန်ချောက်ကြားကြရာ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်
 မြတ်က ပေးဆန်းတော်လိုက်သော ဆံတော်ခေါတ်မြတ်
 ခုနစ်ဆူတို့ကို ရှိသေစွာယူဆောင်ပြီး ဥက္ကလာပမင်းကြီးအား
 ဆက်သကြသဖြင့်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်တိုင် သိကြားမင်းနှင့်
 နတ်မင်းကြီးလေးပါးတို့အကူအညီဖြင့်၊ သိင်္ဂုတ္တရကျန်းတော်
 ကို ရှာဖွေကြပြီး ဆံတော်ခေါတ်မြတ်များနှင့်၊ ရှေးဘုရားသုံးဆူ
 တို့၏ တောင်ဌေး၊ ခေစစ်၊ ခေ သ နှစ် တော် များ ကို ထပ်မံ
 ဋ္ဌာပနာထားကာ၊ “လေးဆူခေါတ်မုံရွှေတိဂုံ” ဟူသောအမည်
 ဖြင့်၊ စေတီတော်တဆူ ထည်ထားကိုးကွယ်တော်မူသေ၏။

ရွှေတိဂုံစေတီတော် ဘွဲ့ (၈၀) ပေ၀်တေးထပ်

ဟံသာဝတီ ဋ္ဌာနိကြဌန်း၊ ဇာနည် တင့်ဆန်းကျွန်
 ထက်ျာ၊ သာကီရှင်နန်းမွန်ချက်ချာဝယ်၊ လွန်ထွက်ဖြာ
 ဖြာ ရှု ရောင် ဝင်း ဝ သံ မြေ မြို့၊ အစုံဝေလို့၊ ဧဝံအုဂ္ဂါ
 ဗပဒိုထယ်မှာ၊ ကြည်ညိုဘွယ်ရာ လူ၊ နတ် တွေရှုံမင်း၊
 တောင်ဌေး၊ ခေစစ်၊ ခေသနှစ်တော်ငယ်၊ ဆံတော်
 စံချော် ဋ္ဌပနာသွင်း၊ မြန်ပေ၀် သျှံကျော် ကျေညာတထင်း
 နှင့်၊ ထေဇာပြောင်ဝင်း ပရမေ၊ သိဂုံတံတောင်ပေ၀်
 နေရိညဟပ်၊ စေ တီ တော် မြတ် တန်ခိုး ဖြာ လို ဝေ၊
 နေပြည်ထောင်ရပ် မြတ်စိန္တေငယ်၊ ဓာတ်မွေ့မြတ်တွေ
 နတ်ပြည်မြူးလို့၊ ရပ်တွေကျွန်းဦး နိဗ္ဗာန်ပေ၀်ထွင်၊
 တိဂုံဆံတော်ရှင်၊ ကျီးရွယ်ပြီးလတ်၊ တိုးဖွယ် နီးရပ်၊
 ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ရည်စိတ်သန်လျှင် ပြည်နိဗ္ဗာန်ခွင်
 ခိုအောင်းစံရလေး..... ။

ထို့နောက် သားတော်ကလေး လူမျိုးဘော် ဝင်လာသည့်
 အထွက်၊ အလွန်ပင်အားထက်ပြီး၊ ရှေးကတက်အချစ်တော်ပို
 ကာ၊ ဘယ်ရန်သူမျိုးတို့မှ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှုမရှိနိုင်လေအောင်၊

မိမိအားထိကြားမင်းဆက်သတားသည့်၊ ကြိမ်စကြာနှင့်စိန်ခွေ၊
သန်လျက်တို့ကိုပ၊ အပ်နှင်းထားတော်မူလေ၏။

သို့ဖြင့်မင်းနန္ဒာကလေးမှာ၊ လူချစ်လူခင်ပေါများပြီး သွား
လေရာရာတွင် မျက်နှာပွင့်လင်း၍ အသက်ပင် ငယ်ပါသော်
လည်း၊ တရားဆုံးဖြတ်မှုစသည့်ဉာဏ်ကြီးများတွင် ထိမ္မာ ကွမ်း
ကျင် လှရကား၊ သုရင်မင်းမြတ် အမိန့်မရှိသေးမီပင် မှူးကြီး
မတ်ရာသေနာဘတ်တို့အလိုကျ အတိုင်း၊ တရားသူကြီး ရာထူးကို
လက်ခံရရှိလေ၏။

မင်းနန္ဒာဘွဲ့(၈၀) ခေါ်တေးထပ်

တောင်ကျွန်း သပြေ ကြက်သရေဦးသို့၊ တက်နေ
ကွန်မြူး ထွက်ကာပြု၊ စက်ပွေ ကျွန်းဦးတက်ဇမ္ဗူဝယ်၊
အဘက်မတူပြိုင်သူကင်း၊ တေဇာ သန်းမိုး ထွမ်းမောက်
ဝေတယ်၊ ဩဇာတောက်သရေ ထင်မျိုးစုံတဲ့မင်း၊ ရတ
နာမြတ် ထိန်တောက်ဝေဝေ၊ စိန်ကျောက်ထွေထွေဖြိုး
လှိုင်ခြင်း၊ ရှိန်မောက်မသွေ စိုးပိုင်နင်းသည့်၊ သတိုးပြိုင်
ကင်း ဤလူ ပြည်၊ မိန့်ခွန်းအာဏာ မြန်ပြေတွင်းဖြင့်၊ ဩ
ဝေပျံ့ဆင်းသတင်း ဖြာဝေစီ၊ ကံလေဘန်ဆင်းမင်းနန္ဒာ
မည်ငယ်၊ မယွင်းပါပြီ သန်းတော်လူန့်လို့၊ နှုန်းသော်
အမွန်နေသို့ဝသံနယ်၊ ရွှေမြို့ဒဂုန်ဝယ်၊ မဟာသမ္မတမျိုး
ဆွေလယ်မှာ၊ သထိုးရွှေနွယ် မြန်နန်းရှင်ခိုလေး.....။

တနေ့သန္တမင်းနန္ဒာကလေးတို့အိမ်တော်တွင်၊ ညစာပွဲတော်
များတည်ခင်းစားသောက်ကြ အပြီးတွင်၊ စုဝေးထိုင်နေကြပြီး
စကားပြောပြောများ ပြောဆိုနေကြခိုက်တွင် အနီးအနား တဝိုက်
ဆီမှစောင်းသံနှင့်အတူ ရောနှောပြီး လေယူရာသို့ တိမ်းလာ
သောသီချင်းကလေးမှာ သာတောင့်သာယာ နာဖျော်ဘွယ်ရှိ
သည့်အပြင်၊ အမိပ္ပယ်ကလည်းနက်နဲလှပသည်။

ရှင်မွေးထွန်း၏-၈၀-ပေတိတေးထပ်

မြို့တော်သံထွင် မိုးပိုင်သည့်၊ မိလိတ်ထိုင်အာဏာ
 လင်းဖြာဖြာ၊ သတိုးနိုင် သုရဒု မင်းရာဇာမှာ၊ ယမင်း
 သူဇာ တုစွာသား၊ သုန်းကံအထောက် ကြားမောက်စ
 ဖွယ်ပင်၊ ဖွားမြောက်လေထယ်သွီးထော်ထပါး၊ အသွင်
 အဟုယဉ်မရ လေကွယ်၊ ဘဝင်ကြွစေ ပင်တိုင်သွား၊
 မြင်ရ သူထွေ သူ ဝေပွား၊ ဘိုး၊ သူလေထပါး ဟုသုန်း
 မယ်၊ အပြစ်ခြောက်ဖြာ ဖျောက်ကွာရှင်းလို့၊ ငါးဖြာ
 ကောင်းခြင်းကြော့ရှင်းမှုရာကြွယ်၊ တံခွန်မိလိတ်ရပ်နတ်
 မိမယ်လို၊ တင့်တယ်၊ ဝင့်ထယ်၊ သင့်ရွယ်လေး၊ မြို့ချစ်ဖွယ်
 ရွှေသွေး ယဉ်လေးယဉ်နိုင်ရန်၊ ခင်ထေးပင်တိုင်စံ၊ ရှင်
 မွေးထွန်းရဲ့ ဘဝကံနှယ်၊ စိမ့်ဖန်ချယ် ထွန်ဆန်းပါသီ
 ထေး.....။

သို့ပါသော်လည်းအိပ်ချိန်သို့ ရောက်၍သာ စက်ရာသညာသို့
 မြန်ခဲ့ရပေသည်။ မင်းနန္ဒာကလေးမှာတော့မျက်ဆုံးကိုအထွင်း
 မြိတ်မရသည့်အပြင်၊ အထိန်းတော်ကြီးပြောပြသည့် ပုံပြင်ထဲ
 ကဇာတ်မင်းသွီးကလေး ရှင်မွေးထွန်း၏ ကိုယ်ထုံး ကိုယ်ဟန်
 မျက်နှာအနေအထား၊ အသွေးအရောင်၊ အပြောအဆို၊ အမူတို့
 ကိုသာမြင်ယောင်၊ ထင်ယောင်နေလှသဖြင့်၊ ထိုညအဘို့အိပ်
 စက်လို့ကိုမပျော်ခဲ့နိုင်ရှာပေ။

သို့နှင့် အရုဏ်ကျင်းလို့ မိုးစင်စင် လင်းခဲ့ပြီ။ မင်းနန္ဒာက
 လေးကား ညကအိပ်ရေးမဝသည့်ကတကြောင်း၊ ရှင်မွေးထွန်း
 ဆိုသည့်နာမည်ပိုင်ရှင်အသင်ခံကလေးကို မြင်လိုစွာသည်ကတ
 ပုံမို့၊ မျက်နှာမသာ မရှင်လန်းနိုင်တော့ပေ။

အထိန်းတော်ကြီးသည်မင်းနန္ဒာကလေး၏သို့၏ပုံသောက
 ပွားနေသည်ကို ကြည့်မနေနိုင် တော့သဖြင့် ဒီလိုချည်းပစ်ထား
 လို၊ တော့မဖြစ်တော့ဘူး၊ ထာရုထော့ကြံစည်ဆုံးမှတ်လို၊ စိတ်

ကူးကာ “အရှင်သားတော်လေး၊ ‘သိုးသိုးကြီစည်ပေးပါမယ်၊ သည်အထောက်ထော့ စိတ်လက်သော မကြည့်ရှိနေတော်မမူပါ နှင့်” ဟု ဈော့က်ထားပြီး၊ မြို့ထဲရှိစိမ္မာသော ကျေးသားက လေးတကောင်ကို ထောင်းယူကာ ခိုင်းစေလို့ ရခိုင်ချန်ချန်ရက် မှု ကျေးမွေးဆင်ပြထားလေ၏။

မင်းနန္ဒာသည် အထိန်းတော်ကြီး၏ ဈော့က်ထားချက် ကို ကြားထိရသောအခါ၊ အတော် စိတ်သက်သာရာ ရခဲ့သည့် အဈော့က် အထိန်းတော်ကြီးဆီမှနောက်ထပ်ကြားရအုံးမည့် သတင်းထူးများကို မျှော်လင့်စောင့်စားနေခဲ့ထေသည်။

အထိန်းတော်ကြီးသည် မိမိမွေးထားသည့် ကျေးသားက လေး ထိမ်မာပါးနပ်လာ ထေသော်၊ မင်းသားကလေးအား အကျိုးအကြောင်း ပြောပြသည် “ကိုယ်တော်လေး ဆံလျှင် မြို့ဆိုတာလူသူသွားလာလို့ မပေါက်မရောက် ခိုင်ဘူး၊ ရေလင်း ခရီးရှိ အလွန်ကြမ်းတမ်းပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ရှင်မွေးလွန်း ဆီပဋ္ဌမစာရေးပြီး အကြောင်းရံ စမ်းရ ကောင်းထိမ့်ယ်၊ သူ ဆီကမေတ္တာသက်ဝင်ချစ်ခင်မည့် စာသတိကံ ပြီးတဲ့နောက် မှကိုယ်တိုင် ကြီဖန်ပြီးကြွသွားဘို့ ဆင့်ပါတယ် ကိုယ်တော် လေး”။

ထိုစကားကိုကြားထိထေသော်၊ မင်းနန္ဒာ ကလေး သည် အတော်အတန် စိတ်အားထက်သန် တော်မူလာသဖြင့်၊ ထိုည ထွင်းခြင်းပင်ကြီးစားအားထုတ်ပြီး တေးထပ်ကလေးတဖုန်ကို ရေးစပ်ကာ၊ အထပ်ထပ်ပြင်ဆင်ပြီး ကိုယ်တိုင် ချောမောစွာ ပစ္စာရေးသားကာ၊ အထိန်းတော်ကြီး လက်သို့ အပ်ထော်မူ လိုက်လေ၏။

ချစ်ခွင့်ပန်လွှာ

နန်းပင်တိုင်ပွေအမြင့်ရယ်က၊ လေအဆင့် ထွန်ရာ၊ ငွေထင် ပွင့်ထွာငယ်၊ ဝင့်ကာသာ ကြွမွေး၊ ခူးချင်ရက် မကူးသာတယ်၊ လူးကာ

သာ ကြည့် လို၊ မောင်ငေး မြူးအထွင့် ဖူးပွင့်
 မေကို၊ ထူးတင့်မလေ အို တွေး၊ ကျူးရင့်စေ
 ချိုတေးနဲ့၊ အိုပေးသက္က့ သည်စာ၊ သင်္ဃညောင်
 မှာ မြင်ယောင်လှတာမို့၊ ရှင်အောင်ပပေးပို့
 ပြန်ထွာ၊ နန်းနွယ်ဘွားထင်ညွှာကို၊ အထွင်
 သာထက်လှမ်း၍၊ ဖက်ရမ်းပေ့ ဆွတ်လာပေါ့
 ငင်၊ ညွတ်ပါထော့ခင်၊ အပင်မြင့်စင်ပွင့်ရှင်
 ရယ်၊ ရင်ခွင့်ထွင် တင်စမ်းချင်လို ထေး ။

မင်းနန္ဒာ-ဘုန်းမြို့တော်။

အထိန်းတော်ကြီးသည် မင်းနန္ဒာဆီမှ စာလွှာ ကလေးကို
 ရလေသော်၊ ကြိုတ်ကလေးထဲ သို့သေချာစွာရစ်ပတ်ထည့်ပြီး
 ကျေးသားကလေးရှဲ့လည်းပင်းထွင်ဆွဲကာ၊ ကျေးသားကလေး
 အားပျားရည်ဖြင့် ဆမ်းထားသည့် ပေါက်ပေါက်များကျွေး
 မွေးပြီး.....။

“အမောင် ကျေးသားကလေး မောင်မင်းသည်၊ သည်မြို့မှ
 ထောင်ဘက်သို့ မြစ်ကြီးကို ဖြတ်သန်းပြီးပျံသန်း သွားလျှင်၊
 သံလျှင်မြို့ကို ရောက်ထိခုံမယ်၊ ဆဲဒီမြို့ရောက်ရင် ကြီးကျယ်ခမ်း
 နားတဲ့နန်းတော်ကြီးကို မြင်မှာတဲ့၊ ဆဲဒီနန်းတော်ကြီးရဲ့ အပြင်
 ဘက်နားမှာထော့ တပင်တိုင် နန်းပြာသာန် တချွဲတယ်၊ ဆဲဒီ
 ပြာသာန်ထဲကို မင်းသွားနား ပေထော့၊ ဆဲဒီနန်း ပြာသာန်ရဲ့
 သခင်မလေးကို ဒီစာလွှာကိုဆက်သရမယ်၊ သူရင်မကလေးက
 တချုပြန်ပေးလိုက်ရင်လဲ ပြန်ပြီးယူခဲ့၊ မင်းပြန်ရောက် တဲ့အခါ
 ကျတော့ ဆုကောင်းကောင်း ပေးမယ်၊ ကဲ-သွားပေထော့
 သားကလေး” ဟုပြောဆိုမှာကြား၍လှိတ်လိုက်ရာ၊ ကျေးသား
 ကလေးလည်းမဆိုင်းမထွပ်ပင် သခင်စေသည့် အတိုင်းပြာသာန်
 ဦးမှ အထောင်ပံခတ်ကာ အာကာဝေဟင်ထွင် လေယာဉ်စီး၍
 ပျံသန်းသွားလေတော့သည်။

ကျေးသား ကလေးသည် အထိန်းတော်ကြီး ငှက်ပြည်သို့ အတိုင်းပျံသွားခဲ့ရာ၊ ဓနုန်မြစ်ကို ကျော်လွန်လေသော်-သံလျှင် မြို့တော်သို့ရောက်၍ နန်းတော်ကို တွေ့ပေသော်လည်း၊ တပင် တိုင်နန်း ပြာသာဒ်ကို သေသေချာချာ မသိသေးသဖြင့်၊ ထို ပြာသာဒ်ပေါ်တွင်ပင် တလည်လည်ဖြင့်၊ ဝဲကာ၊ ဝဲကာကြည့်ရှု နေရလေစဉ် -

ရှင်မွေးလွန်းကလေးကလည်း ချစ်မည့်သူ မရှိသေးသဖြင့်၊ စိတ်မအေးနိုင်ရှာ၍မြောက်ဘက် လေသာပြုတင်းတွင် ထွက် ပြီး၊ လေခူအေးကလေး၏အသွေး၊ အဖြူ၊ အချော့၊ အဆော့၊ အ နေ့၊ ကလေးများအကြားတွင် အတွေးရေပေဥ်ကြော၍ မျှော ကာ မွန်းနစ်နေပါသဖြင့် ညှိုးငယ်နွမ်းလျှာသည့် အမူအရာဖြင့် သိချင်းကလေးကို တအေးအေးဖြင့် ရင့်ကြွေးနေမိ လေသည်။

အမျှော်စိုက်-ခွေးဆစ်

ပန်းသဇင်၊ မနွမ်းခင် ဘယ်သူဆွတ်ပါ၊ ပျိုညွတ် မယ်လေး.....၊ တွေးလိုသာ၊ လေးပျိုမှာ နေ့စဉ်မောရ တယ်၊ ပြောပ၊ ။

ကျေးသား ကလေးသည် သေသေချာချာမသိရ သဖြင့်သာ ဝဲကာ၊ ဝဲကာ ရှာဖွေနေရသော်လည်း၊ လူတို့ဝေ ဟာဘာသာ စကားကို ကောင်းမွန်လည်ပတ်စွာ နားလည်နေသဖြင့်၊ ရှင်မွေး လွန်းကလေး၏ ခွေးဆစ်ကလေးကို ကြားထျှင် ကြားခြင်းပင် အတတ်သိကာ၊ ပြုတင်းပေါက်သို့ တခါထဲ ဝင်ရောက်နား လိုက်လေတော့၏။

ရှင်မွေးလွန်းကလေးသည်အတင့်ရဲစွာဖြိုးကနဲကြိုက်တူ၍ တကောင် အဆောင်တော်ထဲ ဝင်လာသည်ကို မြင်လေသော်၊ အစထွင်အထိတ်တလန့် ဖြစ်မိကာ အံ့အားသင့် သွားသော် လည်း၊ နောက်တွင်မူ ကျေးသား ကလေးကပင် စတင်၍ “မမလေးထုရား” ဟု ခေါ်ငင်သဖြင့် အ ကြောက်ပြေ ကာ၊

အလွန်ယဉ်ပါးနေသည့် ကျေးသားကလေးကိုပင် ဖန်းယူကိုပင် ထွယ်ဝံ့သည့်အနေသို့ ရောက်လေရာ၊ ပဋ္ဌမဦးဆုံးပင်ကျေးသား ကလေး ထည်ပင်းမှ ကြွတ်ကလေးကို တွေ့မြင်ရသဖြင့်၊ ဖွင့် ဖောက်ဘတ်ကြည့်မိသော အခါ အချစ်ပန်းကို ဆွတ်ထွင်းခူး ယူနေစဉ် “စာထွာ” ဖြစ်နေသဖြင့် ဝမ်းသာ အား ရ ဖြစ်ပြီး၊ အခေါက်ခေါက် အခါခါ ပြန်လှန်ဘတ်ကြည့်လျက် သဘော ကျစွာဖြင့် အထိန်းတော်ကြီးနှင့် တိုင်ပင်လေ၏။

အထိန်းတော်ကြီးသည်လည်း သခင်မလေး အတွက်ကုညီ ဝမ်းမြောက်မိကာ၊ မိမိကြားဘူးသည့်အတိုင်း ဧဂုန်မြို့တော်ကို အစိုးရသည့် ဥက္ကလာပမင်းကြီးတန်ခိုးကြီးကြောင်း၊ စည်းစိမ် ဥစ္စာ ရတနာ ဘိဇ္ဇာဖြင့်ပြည့်စုံကြောင်း၊ မင်းနန္ဒာကလေး ဆိုတာ အလွန် ထိမ်မာယဉ် ကျေးသိမ်မွေ့၍၊ အလွန် ချောမော ထူပ သဖြင့်၊ ကြည့်ညှိစရာ ကောင်းကြောင်း၊ အလွန် သုန်းကြီး ကြောင်းများကို အစုံအလင် ပြောပြလေရာ ရှင်မွေးလွန်းက လေးမှာ ဟန်ဆောင်မှုကို ပင်မမြင်နေနိုင်ရှာတော့ဘဲ ခူးဆွတ်မဲ့ လူရှိမှဖြင့် ညွတ်လိုက်ပါတော့မယ် စိတ်ကူးဖြင့် ထေးထပ်က လေးတပုဒ်ကို ရေးစပ်ပြီး ကြွတ်ထဲတွင် ထေ့ချာစွာ ထည့်ကာ ကျေးသားကလေးအား မှာကြားရင်း၊ အစားအစာများကျွေး မွေး၍ပြန်လွှတ်လိုက်လေ၏။

ကျေးသားကလေးသည်လည်း သခင်ကိစ္စကို ဆောင်ရွက် ရမည့်တာဝန်ရှိသည့် အလျောက် ရှင်မွေးလွန်း ကလေးလွှတ် လိုက်လျှင် လွှတ်လိုက်ခြင်း၊ ဧဂုန်မြို့တော်သို့ပြန်ခဲ့၍ အထိန်း တော်ကြီးထံ ပေးအပ်လေ၏။ အထိန်းတော်ကြီးသည် ကျေး သားကလေးဆီမှ ကြွတ်ကလေး ကို ခြုတ်ယူကာ၊ မင်းနန္ဒာ ကလေးထံ အမြန်ဆုံးဆက်သလေ၏။

မင်းနန္ဒာကလေးသည် ကြွတ်ကလေးကို မြင် လေ သော်၊ “ကေန့်ပြန်ထွာပါသာပြီ” ဟု သော အထင် ထောင် ဖြင့် ဝမ်း မြောက် ဝမ်းသာစွာပင် ဖြေဖွင့်၍ ဘတ်ကြည့်လေသော်.....။

ချစ်ခွင့်ပြန်လွှာ

ခက်ညွှန်ဖြာ ပင်အမြင့်၊ သဇင်ပွင့်ငုံအာ၊
 ဆင်အဆင့်မှ မာသာမှာ၊ ထုံကာသာကြွမွေး၊
 ပန်းအပွင့်ဆန်းတင့်မေဝယ်၊ ထွမ်းချင့်စေထလို၊
 ယဉ်ကျေး၊ ထန်းပိုင်တွဲဝှမ်းပိုင်လို၊ ပန်းတပိုင်ဖြူ
 ပွေး၊ နန်းပင်တိုင်သူလေးရှိ၊ မြူသွေးလို မောင်
 စွယ်၊ သဝဏ်ထွေးမွန်စွာပွဲ၊ ညွှန်ကာကွဲထွတ်
 လိုက်သူရယ်၊ ပျိုတပွတ်ပိုညွတ်ချင်တယ်၊ ဒို-
 ဆွတ်ညှင်ကွယ်ကြွေမကျစေဘို့၊ မေအစာထွမ်း
 ရပ်စရာပင်၊ ပန်းကလောင်သာပြင်၊ နောင်မရန်း
 နဲ့ မောင်ဆန်းသခင်ရယ်၊ ရှောင်ပုန်းမှာပင်ပျို
 စိုးမိလေး.....။

ခင်ခင်လွန်း-တညင်ကျွန်း။

မင်းနန္ဒာသည် ရှင်မွေးလွန်းဆီမှပြန်စာလွှာကလေးကိုဘဝ
 ကြည့်ပြီးသော်၊ အလွန်ကျေနပ်လှသဖြင့် ‘ဘယ်နှယ်လဲထိုးထိုး
 ရဲ့ နှမထော်ကလေးရဲ့ နာမည်က ခင်လွန်းလို ဆိုပါကလား၊
 ထယ်လဲ ကဗျာဆန်ပြီး ချစ်စရာကောင်း လိုက်တာနော်၊ ဒါနဲ့
 ထယ်လိုလှင်ပြီး သူ့ ဆီကို သွားထွေရမှာလဲ၊ အကြံဉာဏ်က
 လေးများပေးပါအုံးဗျ’ ဟု ပြုံးရှင်စွာ အထိန်းတော်ကြီးအား
 မေးနေထေသည်။

ထိုအခါအထိန်းတော်ကြီးမှာ မနေသာတော့ဘဲ မင်းသား
 ကလေးကို အလွန်ချစ်ခင်သည့်အလျောက်၊ “နားဆင်ပါကိုယ်
 တော်လေး-ကိုယ်တော်လေးမှာ ကြိမ်စကြာ အရှိသားကဘဲ၊
 မြစ်ဆိပ်ဆင်းပြီး တချက်လောက် ဝင့်ခေါ်တော်မူ လိုက်ရင်၊
 ဘယ်ထည့်ဝါတို့မှ မခံနိုင်ဘဲ အကုန် ဆယ်တိုက်ပြီး ကိုယ်
 တော်လေးခြေရင်း ခေါင်းငိုက်ဖိုက် ရောက်သာရမှာပေါ့၊

ဆဲဒီတော့မှ အင်မတန်တန်ခိုးကြီးပေ့ဆိုတဲ့ ငမိုးရိပ်မိကျောင်း ကိုခေါ်ပြီး၊ ငါ့ဟိုကက်ကမ်း ပိုစမ်းလို့ အမိန့်ပေးလိုက်ရုံနဲ့ တညင်ကျွန်းက ခင်လွန်းလေးထံ ရောက်နိုင်ပါတယ်ဘုရား” ဟုသံတော်ဦးတင်လိုက်လေရာ ။

မင်းနန္ဒာကလေးသည် အလွန်သဘောတော် ကျသွားပြီး နောက်တနေ့အလုပ်ဝတ္တရားအားလျှော့သည့်အချိန်တွင် သံလျှင် သို့သွားရန် ဆုံးဖြတ်တော်မူကာ၊ အထိန်းတော်ကြီးအား မည်သူ့ကိုမျှမထိစေရန်နှုတ်ပိတ်၍ ဣတ္ထိယိုက်လေ၏။

နောက်တနေ့ မိုးသောက် အရုဏ် ရောက်သော အခါ၊ မင်းနန္ဒာကလေးသည်၊ ရေမိုးမျိုးပြီး ချပ်မိန့်ညိုဝတ်စားတန်း ဆာများကို သေသေချာချာ အမျိုးကျစွာ ဝတ်စားဆင်ယင် လျှက်ကြိမ်စကြာနှင့် သန်လျက်တော်များကို ထုတ်ခွဲ၍ တခါ တည်း မြစ်ဆိပ်ကမ်းစပ်သို့ ဆင်းသက်ကာ၊ ကြိမ်စကြာကို ဝင့်လျက်.....။

တာဝတ် သာ နတ်တို့ရွာ၊ ဒေဝါမုန်သောက်၊ အထက်မိုဗ်းဖျား၊ သိုးသိကြား၏၊ ဝင့်ကြားရှိန်တောက် ထွတ်၊ သည်ကြိမ်စကြာ မြောက်လိုက်မယ် ငမိုးရိပ် ရောက်စေ့ထဟယ် ...။

ဟု ကြိမ်းမောင်း ခေါ်တော်မူလိုက်လေရာ၊ ငမိုးရိပ်မိကျောင်း ရေမှာဓာတ် မနေသာထွတ်ဖြင့်၊ သွားကန် အတင်း-ထွားကစဲ ချဉ်းလာရောလေ၏။

ထိုအခါတွင်မင်းနန္ဒာသည် “ဟဲ့-ငမိုးရိပ်၊ ငါ့ကိုယ်တော် မြစ်ကို တညင်ဘက်ကမ်းသို့ ပိုစမ်းဖျား” ဟု အမိန့်ပေးကာ သန်လျက်တော်စွဲပြီးစီးနင်းလိုက်ပါသွား၍ သံလျှင်မြို့တော်သို့ ရောက်စေ့ထွတ် ငမိုးရိပ်ကိုပြန်ဣတ္ထိယိုက်ကာ တကိုယ်တော် တည်းဖြေလျှင် ခရီးဖြင့် တပင်တိုင်နန်း ပြာသာဒ်ရှိရာသို့ ခပ် မြန်မြန်ထွက်ခွါသွားလေ၏။

ရှင်မွေးလွန်းကလေးသည်လည်း အတ္ထာတော် ပြန်စာရေး ပြီးကတဲကမောင်တော် မင်းနန္ဒာထော့ အမှန်သာဆက်ဆက် ကြီးလာရမည်ဟု ထွက်ကိန်းချပြီး၊ မြောက်ဘက် စေသာပြူ တင်းဝမှာချည်းထွက်ကာ ပြူကာမျှော်တော်ဇောနှင့် မောနေ လေ့ရှိလေရာ၊အတော်ဝေးဝေးမှပင် မင်းနန္ဒာ လာနေသည်ကို မြင်လေသော်၊ တကြိမ်တခါမျှပင် မမြင်စဘူးသေးသော်လည်း ကြားဘူးသည့် သတင်းစကားတွေကြောင့်၊ အချစ်ပန်းကိုထွတ် လှမ်းခူးယူမည့်မောင်တော်မှန်း အတတ်ထိကာ၊ အထိန်းတော် ကြီးနှင့်အတူပင်၊ ပင်တိုင် တော် ပြာသာဒ်ပေါ် မှဆင်း ပြီး မင်းနန္ဒာကို ခရီးဦးကြိုဆိုနေနှင့်ပေသည်။

မင်းနန္ဒာသည်လည်း ပင်တိုင်နန်းပြာသာဒ်ဆီသို့ ရှေ့ရှုထွက် ခွါလာခဲ့ရာ နန်းဆောင်ထံခါးဝသို့ ရောက်လျှင် ရောက်ခြင်း မေးမြန်းနေတော်မမူရဘဲ အဆင်သင့်ကြိုဆိုနေသည့် ရှင်လွန်း ကလေးကိုတွေ့ရလေသော်၊ ရှေးရှေးကထိဘူး၊ ကျွမ်းဘူး၊ ချစ် ခင်ဘူးသည့်အချစ်ဦးတယောက်ပမာ၊ ချောင်ပြေပြစ်စွာ ချွတ်ခွန်း ဆက်သပြီး ခင်လွန်းလေး ကမ်းတွင်းသည့် လက်ဖဝါးနုနု ကလေးကို ကိုယ့်လက်နဲ့ ပြန်လှန်ထွေးခွေးစေပြီး၊ ခေါ်ဆောင် ရာသို့သာ လိုက်သွားရရှာလေ၏။

အထိန်းတော်ကြီးတို့ သည်လည်း သခင်မလေး အထွက် ရှက်နေတော်မူမည်စိုးသဖြင့်၊ အပေါ်ဆောင်သို့လိုက်ပါမသွား ကြတော့ဘဲ၊ အချိန်တန်စားတော်ပွဲဆက်သည်မှတပါး၊ အမြင် ပင် မခံနိုင်ကြသကဲ့သို့၊ ကိုယ့်အိပ်ရာခန်းဆောင်တွင် ကိုယ်စီ ဝင်၍နေကြလေ၏။

နန်းပြာသာဒ်အပေါ် ဆုံးအထပ်သို့ရောက်ကြလျှင်၊ ခင်လွန်း ကလေးသည် သူ့မောင်တော်အား မြသလွန်ပေါ် တွင်ထိုင်ပါ ရန် ညွှန်ပြပြီး၊ ဝိပိကမူ သလွန်တော်အောက် ကော်ဇောပေါ်

တွင်ထိုင်ကာ- ရှိသောစွာလက်ကလေးနှစ်စုံကို ပေးအပ်၍ နှုတ်
ခွန်းတော်မဟဘဲ “ချစ်ချင်တိုင်းချစ်ပါတော့” ဟူသည့်သဘော
ဖြင့် ချစ်စမ်းစကို ညွှန်ပြနေပေစေ့သည်။

မင်းနန္ဒာသည်လည်း အမူအရာကိုမြင်သဖြင့်၊ အလိုလိုထိရှိ
တော်မူကာ၊ ခင်လွန်းကလေး၏လက်ကလေးကို အသာအယာ
ဆုတ်ကိုင်နမ်းရှုံ့ပြီး စထင်၍ချစ်မိုးစွေနေကြလေစေ့သည်။

သို့ဖြင့်-မင်းနန္ဒာနှင့် ရှင်မွှေးလွန်းတို့၏အချစ်သည်အစပျိုးခဲ့
လေပြီ။ “ရွှေမေတ္တာပျိုးမိက - မိလားထမ္မစွမ်းသန်” ဟူသည့်
တေးသွားကလေး အတိုင်းပင် မင်းနန္ဒာကလေး အချိန်တန်၍
ဧဝံနံမြို့တော်သို့ ပြန် လည်ခဲ့ရလေရာ ချစ် သူနှစ်ဦးတို့အပြန်
အလှန် အောက်မေ့လွမ်းဆွတ်နေကြရပေသည်။

မင်းနန္ဒာသည် အချစ်ဦးကလေးထံ အောက်မေ့ လွမ်းဆွတ်
လှသဖြင့်၊ အလွန်ပင် သွားလိုလှသော်လည်း အလုပ်တာဝန်
တွေမအားမလပ်ရှိနေသဖြင့်၊ ခင်လွန်းထံသို့ပိတ်သာရောက်၍
လူကိုယ်တိုင်ကားမရောက်ရှာနိုင်ပေ။

နောက်ထနေ့တွင် ရှင်မွှေးလွန်းကလေးသည်လည်း ချစ်ဦး
မောင်မပေါ်လာသဖြင့် မျှော်ရှာရသည့်အထွက် လည်ပင်းကို
ရှည်မတတ် လွမ်းဆွတ်ကြောင်း ထိချင်းဆိုရသည့်မှာလည်း
အသံဝင်တတ်ရှိနေစဉ်.....။

မင်းနန္ဒာသည် အလုပ်အားလပ်သောထနေ့တွင် ငမိုးရိပ်
အကူအညီဖြင့် ပင်အချစ်ဦးကလေးကို အောက်မေ့လွန်းသဖြင့်
သံလျင်ဘက်သို့ကူးခဲ့လေရာ ခင်လွန်းကလေးကလည်း မျှော်နေ
ဆဲမို့ အဆင် သင့် ပင် တွေ ဆုံကြကာ ချစ်မိလားရွာနိုင်ကြပြန်
ပေ၏။

သို့ဖြင့်-မင်းနန္ဒာနှင့် ရှင်မွှေးလွန်းတို့ အချစ်ပန်းသည် လန်း
လန်း စွင့်စွင့် အစွမ်းကုန် ပွင့်နေစေ့လေ၏။ သို့သော်လည်း
မင်းနန္ဒာကလေးမှာ ညအိပ်၍ပင် မနေနိုင်သဖြင့် ညနေစောင်း

လေသော် ခင်လွန်းကလေးကို ချော့မော့ဖျောင်းဖျံပြီး ဒဂုန်မြို့
ထော်သို့ ပြန်ခဲ့လေ၏။ ရှင်မွေးလွန်းသည်လည်း ချစ်သူဘက်
ထား မင်းနန္ဒာအား မကြာမကြာလာခဲ့ဘို့အကြောင်း မှ ထို
ရင်း မလွှဲသာလွှဲသာရှိ ရှစ်ဦးသဘောမတူကြတဲ့ ခွဲခွါကြဲပြန်
လေ၏။

ဥက္ကလာပမင်းကြီးသည် သားတော်ဆံလျှင်ဘက်ကို တိတ်
တဆိတ်သွားကြောင်း သတင်းရနေလေသော် ... အလွန်စိုးရိမ်
ပူပင်စွာဖြင့် နောက်ထနေ့ညီလာခံဘာင်၌ မှူးမတ်ပရိသတ်
စုံလင်၍ တိုင်းရေးပြည်ရာတို့ကို စည်းဝေးတိုင်ပင်ပြီး အဆုံး
ထွင်.....။

ဥက္ကလာပမင်းကြီး၊ ၊ တိတ်တဆိတ် ဖေT မပါ၊ မဘော်
ထာလွန်ကျူး သံလျှင်ကို တယောက်ထဲကူးတယ်လို့
ကြားဆိတော်မူတာ မှန်ပါသလား၊ သားတော်မောင်၊

မင်းနန္ဒာ၊ ၊ မှန်လှပါ၊ ထုန်းတော်ကြောင့် အမျက်တော်
ရှာရင်လဲ သားတော်မောင် ခံရဘို့ရှိ ပါတော့တယ်၊
ဆံလျှင်ကို အမှန်ပင်သွားမိကြောင်းပါထုရား၊

ဥက္ကလာပမင်းကြီး၊ ၊ ကောင်းပြီ သားတော်မောင်၊
တကြိမ်ထာခါရှိ၊ အပြစ်ယူတော်မမူဘူး၊ နောင်အ
ခါ မသွားနိုင်အောင်တော့ ကြိမ်စကြာကို ပြန်လည်
ထိမ်းပိုတ်တော်မူမည်၊

မင်းနန္ဒာ၊ ၊ မှန်လှပါ၊ ဗျာဒိတ်တော်သံကို နာခံပါမည်
ထုရား၊

သို့ဖြင့်ညီလာခံဘာင်ပြီးလေသော်မင်းနန္ဒာမှာကြိမ်ကြာ
မရှိတော့သဖြင့် အားငယ်တော်မူကာ ခင်လွန်းကလေးအထံ
ရောက်နိုင်ရန် အကြောင်းမမြင်သဖြင့် စိတ်မကောင်းဖြစ်ကာ
ညနေစာ ပွဲတော်ကိုပင် မတည်နိုင်ရှာဘဲ စက်ရာတော်သို့သာ
ဝင်သွားရှာလေ၏။

အထိန်းတော်ကြီးတို့ သည်လည်း သုရင်မင်းမြတ်ရဲ့ အမိန့်
တော်ရှိ ဘယ်လိုမှမလွန်ဆန်ဝံ့ကြတော့တဲ့မင်းနန္ဒာကလေးကို
သနားထွထော်လည်း ချော့မော့ပျောင်းဖျပြီး အစားအစာများ
ကို မစားချင်စားချင်အောင် ကျွေးမွေးပြုရုံမျှဖြင့်သာ နှစ်ထိမှ
စေကြရရှာလေ၏။

မင်းနန္ဒာကလေးသည် အကြံအစည်မအောင်မြင်မီ အဖျက်
အဆီးခံရသဖြင့် အလွန်မြတ်နိုးချစ်ခင်ထူးသည့် မျက်ရှင်မှည့်ရွန်း
ခင်ခင်လွန်းကလေးအတွက် ရုထက်ပူဆွေး၊ စိတ်လက်မအေး
နိုင်ရှာဘဲ “ငါ့ကိုကကုသိုလ်ဆိုးထွပါတယ်၊ တကယ်အားကိုး
ရတဲ့ ကြိမ်စကြာမှ မရှိတော့တဲ့နဲ့- ဘယ်သွားနိုင်တော့မှာလဲ၊
ခမည်းတော်ကဖြင့် သားဘော် ဘယ်လို ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ
ထိထော်မှုရှာမယ်မဟုတ်ဘူးနော်” ဟု ညည်းညူရင်းပင် ဝမ်း
နည်းကြေကွဲ ငိုပွဲဆင်မိရှာလေ၏။

ငိုချင်း-မွေးချင်း

နှိမ်ချက်ကယ်နာပါတယ်၊ ကြိမ်စကြာ ပြန်လို့ထိမ်း
တာကြောင့်၊ ပွေကိန်းကိုတဖေမြင်လို့၊ ဆင်ခြင်နိုင်ဘူး၊
မွေးဘခင်ရယ်၊ တွေးဆပင်ကြီးကားရွယ်လို့၊ အန္တရာယ်
ရန်ဆွယ်များတာနဲ့၊ သားမောင်ကို မသွားအောင်တာ၊
ရေခူလား၊ (အမယ်မင်း) သွားဝံ့လွန်ကျူး။

“အို-နှမထော်လေးရဲ့- မင်း ကတော့ အထင် နှော်လွဲပြီး
အကြင်တော်နဲ့ပြီလို့ အောက်မေ့မှာပေါ့၊ အမယ်မင်း မောင်
တော်မှာတော့ မချီတော့ဘူးကွယ်၊ ခုအချိန်မရောက်လာနိုင်
သေးပေမဲ့၊ စိတ်ကတော့ မင်းကလေးဆီမှာချည်းပါတဲကွယ်၊
ခုဘဝမနီးကြရပေမဲ့၊ နောင်သံသရာအဆက်ဆက် ဈေးကံပြီး
နိဗ္ဗာန်ရောက်အောင်ပေါင်းချင်လို့ ဆုတောင်းနေရက်ပါတဲကွယ်၊
အမယ်မင်း မင်းလေးတယောက်တော့ မြင်စေချင်ထွပါတယ်
မောင်တော် ဘယ်လိုလွမ်းလို့၊ ဘယ်လို တမ်းတနေထယ်ဆို

တာ, ဘယ်လိုဆိုဆိုပြီး ဘယ်လိုငိုငိုနေရတယ်ဆိုတာ၊ အမယ်
လေးမြင်လွှဲပါအုံး ချစ်စ, ခင်စ, နှမတော်လေးရဲ့၊ အမယ်မင်း
မောင်တော် ဝန်ကကြီးလှ ဘယ် မကယ်နိုင်တော့ပြီလား ဒေဝါ
သိကြားနတ် အများတို့ရယ်” ဟု တထွတ်ထွတ်ဆိုကာ-ကြေကွဲ
ဝမ်းနည်းပြီး ငိုကြွေးနေရရှာလေ၏။

ငိုချင်း-တေးထပ်

အပူထွေဆူဝေဝေ၊ မြူအငွေ့ထွမ်းထယ် ပူသရွေ့
နှမ်းနယ်ပြီ၊ ကျွမ်းသေဘွယ်ထင်တော့၊ တရက်မှမသက်
သာထယ်၊ ရတက်ဖြာ ဆွေးရပါပေ၊ ခင့်အထွက်
ပင့်သက်ဟာကို၊ အင့်ထွက်သာအိုရှေ့၊ ဆင့်ထက်ကာ
ကိုယ်တော်ဖြင့်၊ ငိုရပေ၊ ရက်စဉ်၊ ဆွေမဒိငွေခည်ဥ၊
သွေပြီသုမိဋ္ဌာန်အတင်၊ နေပြည်စု နိဗ္ဗာန်ဝင်မယ်၊ တိတ်
ကံပင် အိုဝေးတော့၊ ပျိုလေးကြော့ ခွဲမရပါကွယ်၊
သဲမြဲညှာရယ်၊ တနေ့မှ မမေ့တယ်နော်၊ တဝေ့လယ်
ထယ် အိုလွမ်းပါဘိလေး.....။

ရှင်မွေးလွန်းကလေးသည် လည်းချစ်ဦးပန်း မောင်တော်
ပေါ်မလာသည်မှာ တပတ်မှ နှစ်ပတ်သို့ ရောက်လေသော်
အကြောင်းရင်းဇာတ်မြစ်ကို မသိရသဖြင့် အမျိုးမျိုးတွေးတော
ကာ စိုးရိမ်ပူဆွေးနေရရှာလေ၏။

အော်-မောင်တော်သုရားအသစ်ကိုတွေ့လို့ ငါ့ကိုဘဲမေ့နေ
ပြီလား၊ ပျားပိထုန်းများစားသုံးလို့ ဝတ်အခါလိုငါ့ဆီက သူလို
တာ ရသွားတာနဲ့ မေ့များနေပြီလား၊ အင်မတန်ဆိပ်ပြီးပျော်
စရာကောင်းတဲ့ ဓဂုန်မြို့ဆိုတဲ့ မေ့ပင်ကြီးအောက် ရောက်သွား
လို့ မေ့ဘဲနေရော့သလား၊ ဟယ် ငါ့မှာလဲဒီမောင်တော်တပါး
အထွက် စိတ်ထက်တွေမအေးရပါကလေးနော်။

ဒီလိုမှမဟုတ်ရင်လဲ နေထိုင်လို့မကောင်းလို့ဘဲလား။ ဘယ်လို ဆယ်အကြောင်းမှလဲ မသိရ။ မောင့် ခ မည်းထော် ကဘဲ ပိတ်ပင်ဘားမြစ်ထားလို့ ဘဲလား။ ဒို့ကံကလဲ တယ်လဲနဲ့ထွာသကို၊ စသည်ဖြင့်အမျိုးမျိုးထွေးထောကာ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမိသဖြင့် ငိုပွဲသာဆင်နေရရှာလေ၏။

အထိန်းထော်ကြီးသည်လည်း မင်းထွီးကလေး တရှင်ရှင် တထွေထွေနှင့်မကြည်မသာပွဲထော်မှ ကောင်းကောင်းမတည်နိုင်ရှာဘဲ လွမ်းနာကျနေသည်ကို မကြည့်နိုင်ရှာသဖြင့် မင်းထွီးကလေးအနား၌ တကပ်ကပ် ဖြင့် အကျိုးအကြောင်း ပြောဆို၍ ချောမော့နေရရှာပေသည်။

ထွီးလေးရယ် ကိုယ်ထော်လေးမင်းနန္ဒာဟာလဲသွေးနဲ့ကိုယ်သားနဲ့ကိုယ်ခို ဖျားနာလဲ နေနိုင်ပါ ထယ်။ ဒါကြောင့် ဖျားထွီးလေးဆီ မလာနိုင်တာများလားမှ မဆိုနိုင်တာ၊ တနေ့တော့ ရောက်တာမှာပေ။ ထွီးလေး-ထိပ်ပြီးစိတ်ပူမနေပါနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလဲ ကျန်းမာ အောင်စောင့်ရှောက်ထော်မူပါ။ ထော်ထော်ကြာ ခမည်းထော်ကြားထိမှဖြင့် ပိုပြီးဒုက္ခရောက်နေပါအုံးမယ် ထွီးထော်လေးရယ်။

သို့ပင် အမျိုးမျိုးအဖြာဖြာ ဖျောင်းဖျ ချော့မော့ ပါသော်လည်း ရှင်မွေးလွန်းကလေးမှာ အပူမသက်သာသည့် အပြင် ဆွပေးသည့်ပမာ ပိုမိုဝမ်းနည်းလာသဖြင့် အပြိုင်ပြိုင်ကျသာသည့် မျက်ရည်စထွေကို အနိုင်နိုင် ဆုတ်ကာဆုတ်ကာ ငိုကြွေးရရှာလေ၏။

မဟုတ်ဘူး မေမေ ထွီးလေးဖြင့်ဘယ်လိုမှ စိတ်ကိုဖြေလို့ မရဘူး။ တနေ့လဲမောင်ထော် စိတ်နဲ့ကြိတ်ကြိတ်သာဆွေးရလို့ သောကအပူဖြင့် အေးကိုအေးထော့မယ် မထင်ထော့ပါဘူး။ အို မြင်လဲ့ စမ်းပါအုံးမောင်ထုရူးရယ်.....။

အလွမ်းဘွဲ-လေးဆစ်

လွမ်း ထယ် တဲ့လွမ်းထယ်၊ မောင့်တိုင်းပြည်ဋ္ဌာနီ
လမ်းကို၊ တမ်းထလို့ကွယ်၊ မှန်းဆရွယ် နွမ်းနယ်ပေါ
သည့်မယ်လေး၊ ပင် တိုင် နန်း ဆီ သို့၊ မောင်လွမ်းကာ
အိုမလာထို့၊ သည်ပျိုမှာ သဲဖိုလို့ကွမ်းရတယ်၊ (ချစ်တဲ့
မောင်ရယ်) လွမ်းထုပူဆွေး - ၊

တနေ့တော့ ဧကန်လာမှာပေါ့၊ သွီးလေးရယ်၊ ဟောဒီ
ပွဲတော်လေး အရသာရှိသလောက် သုံးဆောင်ကြည့်ပါအုံး၊
မင်းနန္ဒာအထွက် မေမေလဲကူညီပြီး ကြံစည်ပေးပါအုံးမယ်၊
ထိပ်ပြီးပူလဲမနေပါနဲ့သွီးလေးရယ်၊ ဤသို့ ပင်အထိန်းတော်ကြီး
ကချော့မော့ ဖျောင့်ဖျာပသော်ထည်း ရှင်ဇွေးလွန်းကလေး
မှာ.....ဆွေးစိတ်တွေမပြေ၊ လွမ်းစိတ်တွေတဝေဝေဖြင့် မနေ
နိုင်၊ မထိုင်နိုင်၊ တပိုင်ပိုင်ထအုံနွေးနွေးဖြင့်ငိုကြွေး၍သာ နေရ
ရှာလေ၏။

ခက်တယ်မေမေရယ်၊ မောင်တော်မကြွလာတာကြီးကျယ်
တဲ့ ဧကန်ဝေဒနာတွေဘဲရနေလို့လား၊ ရေလယ်ကြောမှာ
အနွှေရယ်တွေနဲ့ဘဲ တွေ့ကြုံနေလို့လား၊ ဘယ်လိုမှန်းမဆီရလို့
မချီတာသည့် အရေးကြောင့်၊ စိတ်တော်ပူဆွေးမိတယ်မေမေ
ရဲ့..... ၊

ငိုချင်း-ဇွေးချိုး

အပြစ်ရယ်ပုံ၊ အချစ်ကုန် မောင် တော် စိမ်းသ ဋီ၊
တိမ်းတို့ကိုအရှေ့ရွယ်လို့၊ သွေဖယ်တာလား၊ ကံမတူ
သလေ၊ ရန်သူတွေ နှိပ်စက်ဥဉ်းတာမို့၊ မြစ်တွင်းမှာ
ဖျာပါပွေလို့၊ မလာနေ ကြာရှေ့ ဝေး တော့မှာလား၊
(မောင်တော်ရယ်) တွေးမရအပူပွီးပါဘိ (အမယ်
လေး) ဆွေးရသူပါထုရား..... ၊

ထိုအချိန်တွင် မလက်တိုသည် လည်း ငမိုးရိပ်အပေါ်
 အခဲမကြေ လက်စားချေလိုသဖြင့် အမြဲတန်း နှင့်ကိုက်ချောင်း
 မြောင်းနေခဲ့ရာ၊ ယခုအခါတွင် တိန်ပင်စောင့်နတ်၏ အကြံပေး
 ချက်ဖြင့် လူယောင် ဟန် ဆောင် ပြီး ၅၀ ပွေး လွန်း က လေး
 နန်းပြာသာဒ်သို့ သွားကာ မိမိအား ဘောဂဇေ န မင်းကြီးက
 ထိုးတော်ကလေးအား ပြုလုပ်ကျွေးရန် ခန့်အပ်လိုက်ကြောင်း
 ယုံကြည်ထောက်အောင် လှည့်ပတ် ထွောက်ထား သံတော်ဦး
 ထင်၍ ၅၀ ပွေးလွန်းကလေးထံ အခြွေအရံ အဖျိုတော်အဖြစ်
 ခ, စားနေလေ၏။

၅၀ ပွေးလွန်းသည်လည်း ခမည်းတော်ကခန့်အပ်ပေးသနား
 လိုက်သည့်အခြွေအရံတဦးဟုသာ ယုံကြည်စွာခိုင်းစေကာ နေ
 ထော်မူလေရာ၊ မလက်တိုသည်လည်း အကြံနှင့်လာနေသူဖြစ်
 သဖြင့် သူများထွေထွက်ပိုမိုကာ သည်းခံပြီး ဘာအလုပ်ကိုမျှ
 မရှောင် ကြိုးစားကာ သိမ်းကျူးပြုလုပ်ပေးနေရှာလေ၏။

၅၀ ပွေးလွန်းကလေးကလည်း ယုံကြည် မလက်တိုကလည်း
 ဟန်ဆောင်၍ မခိုမကပ်ဘဲ ပြုလုပ်ပေးနှင့် ရက်များမကြာမီပင်
 နှစ်ဦးစတုံးမှာ အလွန်ခင်မင်သည့် ကျွန် အရှင် အရင်း ပ မာ
 အတိုင်အပေ ကပ်ညီနေကြလေ၏။ မလက်တိုသည် အခါကို
 အမြဲကြည့်နေလေရာ၊ ၅၀ ပွေးလွန်းကလေးစိတ်မကောင်းဖြစ်
 နေမှန်း ထိတဲ့အခါအစွမ်း ကုန်ချော့မော့၍ အမျိုးမျိုး အနွံအတာ
 ခံပြီး၊ နောက်ဆုံး ၅၀ ပွေးလွန်းကလေးစိတ်နဲ့နဲ့ကောင်းနေသည့်
 အချိန်တွင် “မမရယ်-မောင်တော် မင်းနန္ဒာဟာတော့ ထုန်း
 ကြီးတဲ့မင်းတပါးမို့ ဘယ်တော့မှ သူတပါးရဲ့ရန်သူတော့ မရှိ
 နိုင်ဘူး၊ ခမည်းတော်အတွက် သဘောတော်မကျအခွင့်မရလို့
 သာ မလာတာဖြစ်ရမှာပဲ၊ ထုရဲ့ မကြာခင်ဘဲ ကြွလာပါလိမ့်
 မယ်၊ စောင့်မျှော်သာနေတော်မူပါသခင်မလေး။ အင်း-ဒါနဲ့
 တခုထွောက်ရအုံးမယ်မမလေးထုရား၊ မောင်တော်များလာရင်

ထေ၊ နောက်သခါမလာဘဲမနေနိုင်အောင်၊ ပီး - တခါထဲလဲ
စိတ်ချရအောင်နဲ့ သခင်မလေးကို တကယ်ချစ်တော်မူကြောင်း
လဲ ထိရအောင်၊ မောင်ဆုများရဲ့ ညှာထက်မောင်းပေါ်မှာခေါင်း
အုံးအိပ်ပါရစေလို့ အခွင့်ပန်ကြည့်ပါလား သခင်မလေးရဲ့” ။

သခင်မလေးရှင်ပွေးလွန်းကား-ယောက်ျားရဲ့ ညှာထက်ရုံး
ပေါ်မှာ-မိန်းမသားက ခေါင်းအုံးထွင် ယောက်ျားဖြစ်သူမှာ
ထုန်းကံပျက်ပြုန်း ဆုံးရှုံးရတတ်သည်ဟုသည့် စကားကို မထိခဲ့
ဘူးပါပေ။ တကယ်ပင်အဟုတ်ချစ်သူမှ ခွင့်မြှူနိုင်သည်ဟု မှတ်
ထင်သဖြင့် မလက်တို့ ပြောစကားကို အထွန်စိတ်ဝင်စားကာ
မောင်ဘော်လာရင်တော့ နွဲ့ဆိုးကလေးဆိုးပြီး ပူဆာလိုက်အုံး
မယ်ဟုသာ တွေးတောပြီး မင်းနန္ဒာအလာကိုသာ စောင့်မျှော်
နေရှာလေ၏။

မင်းနန္ဒာသည်ကြိမ်စကြာမရှိတော့သဖြင့်သံလျှင်ကိုမသွား
နိုင်ဖြစ်ကာချစ်သူကလေးကို လွမ်းထွပြီးနေရသဖြင့်တကိုယ်ထုံး
ပိန်ချုံးပြီး လူထုံးမထွအောင် အပူထုံးကြွ၍ ဒုက္ခဝေဒနာခံစား
နေရသည့် အထူးထူး သေတာကပင် ကောင်း ပေထိန် မည် ဟု
ဆုံးဖြတ်ကာ တပါးထည်းထည်း သန်လျက်ကိုစွဲ၍ မြစ်ဆိပ်
ဘက်သို့ဆင်းခဲ့လေ၏။

ငမိုးရိပ်သည်လည်းအဆင်သင့်ပင်ကျောက်ဆောင်အောက်
မှ အစာရှာပြီးရေပေါ် သို့ပေါ်လာရာ၊ မင်းနန္ဒာကိုမြင်သဖြင့်
ကြောက်ရွံ့ ရိုသေစွာ ကမ်းစပ်သို့ ကပ်လာလေ၏။ မင်းနန္ဒာ
သည် ငမိုးရိပ်ကိုမြင်ရလျှင် အလွန်ဝမ်းသာတော် မူထွသဖြင့်၊
ထညင်သို့ပျံ့ရန် စေခိုင်းပြီး ငမိုးရိပ်ကိုစီးနင်းလိုက်ပါခဲ့လေ၏။
လမ်းခရီးထွင်လည်း ဘာမျှအနှောင့်အရှက်မရှိဘဲဆိပ်ကမ်းသို့
ရောက်လျှင် ငမိုးရိပ်ကိုထားခဲ့၍ တပါးထည်းပင် ပင်တိုင်
နန်းဆီသို့ ရှေ့ထွက်ခွါကြွသွားလေ၏။

ရှင်မွေးလွန်း သည်ထည်း မောင်ဘော်အထွက် ရတက်
 မအေ့နို့၁၅၁၁ နေ့စဉ်ပင် လေသာပြုထင်းမှ စောင့်မျှော်နေ
 လေရာ၊ အဆင်သင့်ပင် မင်းနန္ဒာကိုမြင်သဖြင့် ဖျူဖျူငှါငှါ
 ခရီးဦး ကြိုဆိုပြီး ရှေးဟောင်း နောက်ဖြစ်များကိုပြောဆိုကာ
 အတိုးချပြီး အချစ်ခရီးတွင် ချစ်တွေ့ပင် စီးနေကြသည်မှာ
 ဖျော်တပြုံးပြုံး မော်မဆုံးနိုင်ကြတော့ပေ။

မလက်တိုသည်ကား မင်းနန္ဒာရောက်မှန်းထိထျှင် မယောင်
 မလည်ဖြင့် မြစ်ထဲသို့ဆင်းကာ ပိကျောင်းအထွင်ဖြင့် အပေါ်
 များရှိရာသို့ပြန်သွားပြီး အင်အားစုရုံး၍ မင်းနန္ဒာအပြန်ကိုသာ
 စောင့်ကြိုနေတော့လေ၏။

မင်းနန္ဒာနှင့်ရှင်မွေးလွန်းတို့သည်လည်းနှစ်ယောက်ထဲရယ်
 ဟူသည့်အထိဖြင့် သလွန်သဘာဝည်းပေါ်တွင်ကျန်ရစ်ခဲ့သည့်
 နေ့ရက်တွေအစား အချစ်ကြွေးကို ကုန်စင်အောင်ပေးဆပ်နေ
 ကြသည့်သဘောဖြင့် အိမ်ကပ်ညက်ညောသည့် ဖဲမွေ့ရာပေါ်
 တွင် ချစ်ဘလင်းအဖြစ်၊ ချစ်ဖျူဟာခင်းနေကြသည်မှာ အစ
 တွင် အိုဟင်၊ အဟင့်သံတွေနှင့် ဆူညံနေသလောက် နောက်
 ပိုင်းထင် ချစ်တင်းနှောသံတွေ ဆိတ်ပြီး ငြိမ် သက်သွား ကြ
 လေ၏။

ထိုနောက်တွင်ကား ရှင်မွေးလွန်းကပင် စတင်၍ “မောင်
 သုရား၊ ဟောဒိန္နမလေးကို ထကယ်ပင် နှစ်နှစ်ကားကား ချစ်
 တော်မူပါရဲ့လား” ဟု မေးမြန်းသံထွက်ပေါ် ထာပြီးနောက်
 မင်းနန္ဒာ ၏အချစ်ထံဆိပ်ခတ်နိုင်သံကလေး ခပ်ရေးရေး ထွက်
 ပေါ် ထာကာ ရှင်မွေးလွန်းကပင် “ခါဖြင့်မောင်သုရား၊ မောင်
 တော်ရဲ့ညာလက်ရုံးပေါ်မှာ နှမလေးကို အိပ်ခွင့်ပြုပါနော်”^၂
 ဟူသည့် တောင်းပန်သံကလေး ခင်နွဲ့နွဲ့ အပြီးမှာ မင်းနန္ဒာက
 ပဋ္ဌမသော် သဘောမတူနိုင်ဟန်ဖြင့် ရှင်မွေးလွန်းမျက်နှာကို
 ကြည့်လိုက်ရာ စိတ် ဆိုး တော့ မည့် အ မူ အရာကိုမြင်သဖြင့်

ခွင့်မပြုချင်ပါသော်လည်း အချစ်ဦးကလေးလဲဖြစ်ပြန် ထာဝါ
တလေမှူးထွကြံ့သာသို့ ဆန်းကား “စက်ဘော်မှပါအချစ်ဦး
လေးရာ”ဟု ခွင့်ပြုလေရာ၊ မင်းနှစ်ပါးမှာ ချစ်ရေကြောတွင်
မောခဲ့ကြသလောက် စက်ဘော်ခေါ်ပျော်တော် မူခြင်းသို့
ရောက်ကြရှာလေ၏။

တနာရီမျှကြာလေသော် ရှင်မွေ့လွန်းကလေးသည်
“မင်းနန္ဒာကို အင်မတန်ကြောက်မက်ဘွယ်ကောင်းသည့် သူ့
သဘာဝကြီးများက အထင်းဒေလကြမ်းပြဲ သန်ပေါ်မှ ဆွဲခေါ်
သွားကြရာ မိမိကမထင်ကြပါနဲ့ဟု တားသော်လည်းမရ” တဲ့
အကြောင်း အိမ်မက်မြင်အဖြင့် ကယောင်ကယမ်း ယောင်ပြီး
အော်ဒီမှာ စက်ရာမှလွန်၍ လေတော့၏။

ရှင်မွေ့လွန်းသည် စက်ရာမှလွန်းလျှင် ကထန်ကရီ ဖြစ်နေပြီး
ကြောက်သန့်စွာအဖြင့် မောင်တော်ကို နှိုးကာ အိပ်မက်ပါ
အကြောင်းများကိုပြောပြလေရာ မင်းနန္ဒာသည်လင်ထိတ်လန့်
ထကြားရှိသွားသော်လည်း ခင်လွန်းကလေး စိတ်မကောင်းမှာ
စိုးသည့်အတွက် “ထမင်းလုံးတစ္ဆေ ချောက်တာထင်ပါရဲ့
နှမတော်ရယ် အိပ်မက်တာဘဲ တကယ်မှတ်လို့ ဗစ်ပူနေပါ
နဲ့”ဟု ချော့မော့နှစ်ထိမှ ခေလေ၏။

သို့သော်လည်း ရှင်မွေ့လွန်းကလေးမှာ မိန်းမအား ခြံ
အိပ်မက်ကို ဖျောက်၍ မရနိုင်ဘဲ “မောင်တော်ဒီက ပြန်ရင်
ဆတ်နဲ့ပြန်ပါနော် နှမလေး ထိပ်စိတ်မခကောင်းဘူး၊ တယ်ဘက်
က အောက်ချက်ခမ်းတွေကလဲ အဆတ်ဆတ်လျှပ်လို့ ခါတိုင်း
ထက် ပိုပြီး အတိထားပြီးပြန်သွားပါ မောင်တော် နော် နော်”
ဟု အတန်အန်မှာရင် ရင်ဝတွင် အပူဆုံးများ ဆိုထက်သာကာ
ဖြေမဆည်နိုင်သည့် ဝမ်းနည်းခြင်းမျိုးဖြင့် မျက်နှာအဖြင့်ဖြင့်
ကျဆင်းလာသည့်အတွက် ဣန္ဒြေမှ မဆောင်နိုင် ရှာတော့ဘဲ
မင်းနန္ဒာရှေ့မှာပင်ငိုကြွေးမိရှာလေ၏။